

gemeente Tynaarlo

Veiligheidsanalyse 2016-2020

www.tynaarlo.nl

gemeente Tynaarlo

Veiligheidsanalyse 2016-2020

08-06-2021

Versie: 1.0

Status in besluitvorming: ter bespreking gemeenteraad

Team Veiligheid

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Veilige woon- en leefomgeving	6
3. Bedrijvigheid en veiligheid	16
4. Jeugd en veiligheid	20
5. Fysieke veiligheid.....	26
6. Integriteit en veiligheid	30
7. Landelijk en regionaal veiligheidsbeleid en prioriteiten Openbaar Ministerie	34

1. Inleiding

Deze rapportage bevat de uitkomsten van de veiligheidsanalyse ter voorbereiding op het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid (IVB) 2022-2025 van de gemeente Tynaarlo. In deze veiligheidsanalyse is het huidige lokale veiligheidsbeeld geanalyseerd. Dit geeft een goed beeld van de ontwikkelingen in de subjectieve en objectieve veiligheid op het brede beleidsveld veiligheid. Aan de hand van de analyse kunnen gericht prioriteiten gekozen worden, welke worden uitgewerkt in het IVB. De Veiligheidsanalyse is daarmee de belangrijkste bron van input voor het IVB.

Veiligheidsrisico's kunnen naast lokale problematiek ook regionale oorzaken hebben. Daarom wordt in deze Veiligheidsanalyse ook aandacht besteed aan de landelijke en regionale problematiek en doelstellingen zoals vastgesteld in het Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland 2020-2023. Het resultaat is een integraal tot stand gekomen lokaal veiligheidsbeeld, waarin rekening wordt gehouden met de regionale ontwikkelingen.

1.1 Bronnen

Bij het maken van deze Veiligheidsanalyse is vooral gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Gebiedsscans politie 2016 t/m 2020;
- politiecijfers / BVH 2016 t/m 2020;
- uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2013 en 2017;
- rapportages en cijfers Toezicht en Handhaving gemeente Tynaarlo;
- Bliq verkeersveiligheidsrapportage 2016-2020;
- aanwezige kennis bij sleutelfunctionarissen/medewerkers.

1.2 Gebiedsscans politie

De gebiedsscan is opgebouwd uit data afkomstig uit politiesystemen. Tevens is gebruik gemaakt van de kennis van politieambtenaren. Deze scans geven weer welke vormen van overlast en criminaliteit relatief vaak voorkomen (de volumedelicten) en de opvallende stijgers en dalers. Daarnaast worden criminaliteitscijfers en overlastcijfers (systeeminformatie) gekoppeld aan kennis van de lokale situatie (straat informatie). Criminaliteit- en overlastcijfers zijn afkomstig uit het registratiesysteem BVH (Basis Voorziening Handhaving) van de politie. Straatinformatie is de kennis die o.a. wijkagenten, jeugdagenten, teamchefs en andere politiemensen opdoen bij hun werk in de wijk, buurt en dorp.

1.3 Veiligheidsmonitor 2017

De Veiligheidsmonitor (VM) is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap die wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid in nauwe samenwerking met het CBS. De Drentse gemeenten hebben in 2010 afgesproken om gezamenlijk eens per vier jaar deel te nemen aan de VM. De resultaten van de VM2010 en de VM2013 zijn meegenomen als input voor de Veiligheidsanalyse 2011-2015. In 2017 heeft de gemeente Tynaarlo wederom meegedaan aan de VM. Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 1495 inwoners uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Tynaarlo. In totaal hebben 706 van de 1495 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 47,2 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2017 bedraagt 39,3 procent. Daarnaast hebben 55 inwoners van Tynaarlo deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Tynaarlo komt daarmee uit op 761. Het rapport van de Veiligheidsmonitor 2017 is in 2018 opgeleverd. In de periode 2016 t/m 2020 is één VM uitgevoerd. Om een beeld te krijgen van de ontwikkelingen, wordt de VM2017 in de Veiligheidsanalyse vergeleken met die van 2013.

1.4 Methodiek

Bij de voorbereiding van het nieuwe IVB is gebruik gemaakt van de VNG-methode Kernbeleid Veiligheid 2021. De methode wordt door een meerderheid van gemeenten in Nederland gehanteerd om een analyse en het daaruit volgende veiligheidsbeleid op te stellen. Ook de opbouw van deze rapportage hanteert deze methode. Leidend in dit Kernbeleid Veiligheid is de benadering van integrale veiligheid aan de hand van vijf veiligheidsvelden: (1) Veilige woon- en leefomgeving, (2) Bedrijvigheid en veiligheid, (3) Jeugd en veiligheid, (4) Fysieke veiligheid en (5) Integriteit en veiligheid (zie afbeelding 1). Deze velden vormen de vijf hoofdstukken van deze rapportage en bestaan uit in totaal tweeëntwintig veiligheidsthema's.

De hoofdstukken zijn als volgt opgebouwd:

- Korte uitleg van het veiligheidsthema;
- Veiligheidsproblematiek: cijfermatig beeld, indien aanwezig (Politiecijfers, Veiligheidsmonitor en overig cijfermatig materiaal), kwalitatieve verdieping door interne en externe professionals en experts;
- De huidige aanpak op de problematiek;
- Een conclusie met aanbevelingen.

Veiligheidsveld	Veiligheidsthema's
1: Veilige woon- en leefomgeving	1.1: Sociale kwaliteit 1.2: Fysieke kwaliteit 1.3: Objectieve veiligheid/veelvoorkomende criminaliteit 1.4: Subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoel)
2: Bedrijvigheid en veiligheid	2.1: Veilig winkelgebied 2.2: Veilige bedrijventerreinen 2.3: Veilig uitgaan 2.4: Veilige evenementen 2.5: Veilig toerisme
3: Jeugd en veiligheid	3.1: Jeugdoverlast 3.2: Jeugdcriminaliteit/individuele probleemjongeren 3.3: Jeugd, alcohol en drugs 3.4: Veilig in en om de school
4: Fysieke veiligheid	4.1: Verkeersveiligheid 4.2: Brandveiligheid 4.3: Externe veiligheid/omgevingsveiligheid 4.4: Rampenbestrijding en crisisbeheersing
5: Integriteit en veiligheid	5.1: Polarisatie en radicalisering 5.2: Georganiseerde/ondermijnende criminaliteit 5.3: Weerbare overheid/weerbaar bestuur 5.4: Informatieveiligheid 5.5: Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Afbeelding 1: Veiligheidsvelden en veiligheidsthema's

1.5 Leeswijzer

We moeten een voorbehoud maken met betrekking tot de beschikbare (politie)cijfers. Deze geven weliswaar een indicatie, maar moeten niet gezien worden als een absolute waarheid. Aangifte- en meldingsbereidheid bij burgers, maar ook wijzigingen in registratiecodes kunnen van invloed zijn op deze cijfers. Om een beeld op hoofdlijnen te krijgen is deze informatie bruikbaar, met die gedachte is de informatie ook gebruikt in deze analyse.

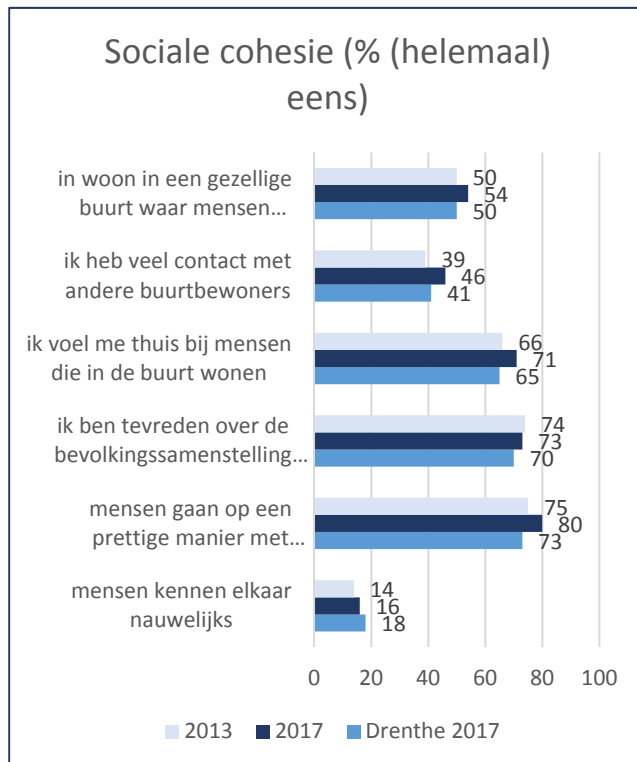
2. Veilige woon- en leefomgeving

In dit veiligheidsveld gaat het om de dagelijkse woon- en leefomgeving van onze inwoners. Het gaat hier dus om de veiligheid(sgevoelens) en leefbaarheid in de wijk, buurt, straat en tussen de mensen onderling. Het gaat hier om objectieve en subjectieve veiligheid op het vlak van sociale veiligheid (criminaliteit, overlast en verloedering). Daarbij kunnen fysieke aspecten een relatie hebben met de sociale veiligheid, bijvoorbeeld verlichting en begroeiing.

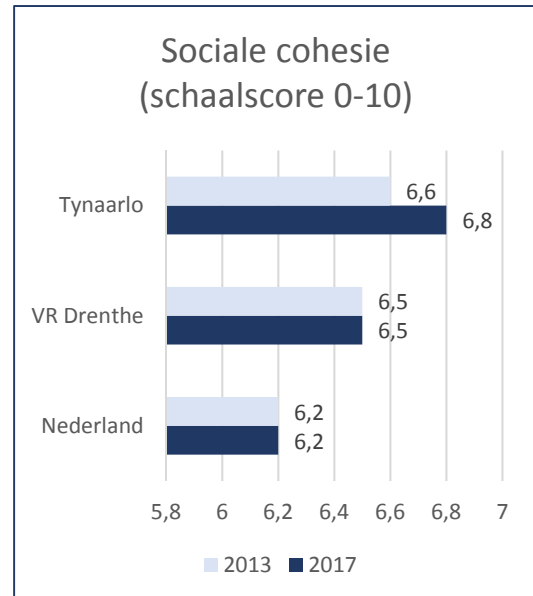
De veiligheidsthema's van dit beleidsveld zijn sociale kwaliteit, fysieke kwaliteit, objectieve veiligheid en subjectieve veiligheid. De leefbaarheid van een buurt komt vooral tot uitdrukking in de eerste twee indicatoren. De veiligheid van een buurt wordt duidelijk aan de hand van de laatste twee indicatoren.

2.1 Sociale kwaliteit

De sociale kwaliteit wordt bepaald door zowel de ervaren sociale cohesie als de ervaren overlast. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Bij overlast gaat het o.a. over overlast van burens, drugs en zwervers.

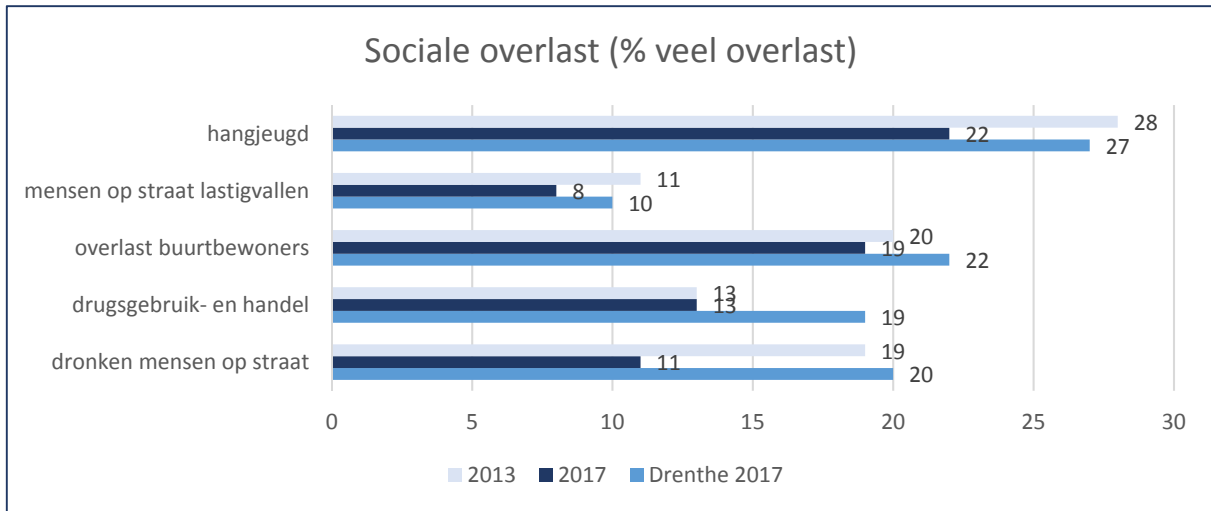

Afbeelding 2 (bron: VM2013 en VM2017)

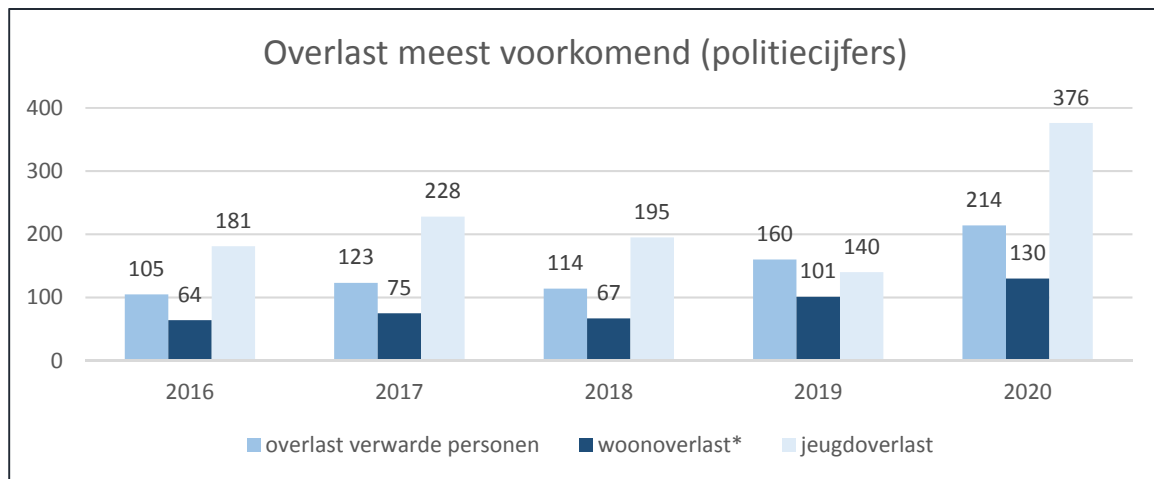

Afbeelding 3 (bron: VM2013 en VM2017)

De schaalscore voor de sociale cohesie in de buurt is in Tynaarlo met een 6,8 hoger dan in de Veiligheidsregio en in Nederland als geheel. Met alle stellingen (met uitzondering van 'mensen kennen elkaar nauwelijks') is men het in Tynaarlo vaker eens dan in de rest van het land en de regio. Ten opzichte van 2013 is het aandeel inwoners dat veel contact heeft met andere buurtbewoners noemenswaardig gestegen.

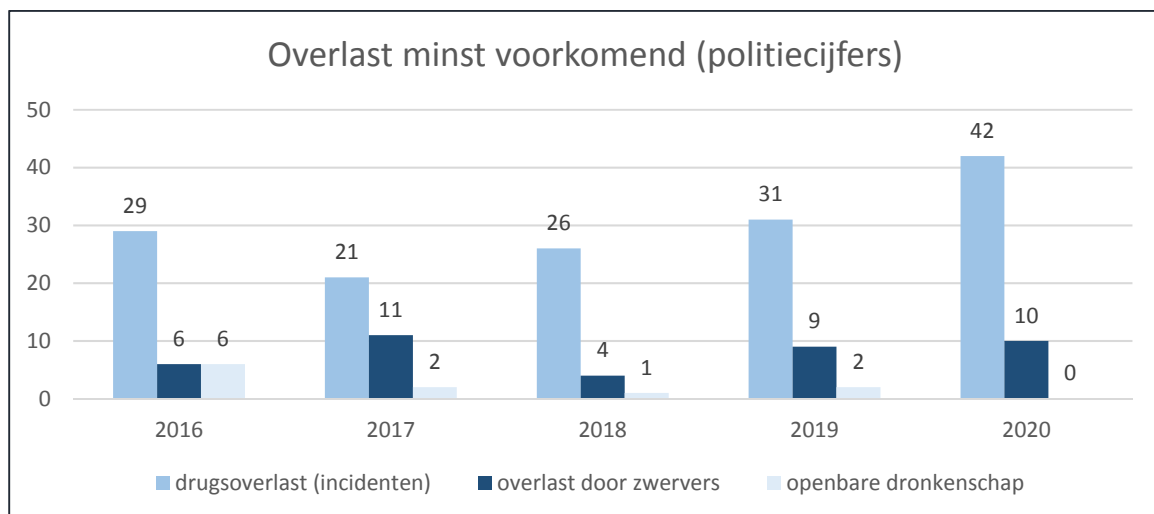

Afbeelding 4 (bron: VM2013 en VM2017)

* omvat burenruzie (zonder gevolg), huishoudelijke twist (zonder gevolg) en overtreding huisverbod

Afbeelding 5 (bron: politiecijfers 2016 t/m 2020)

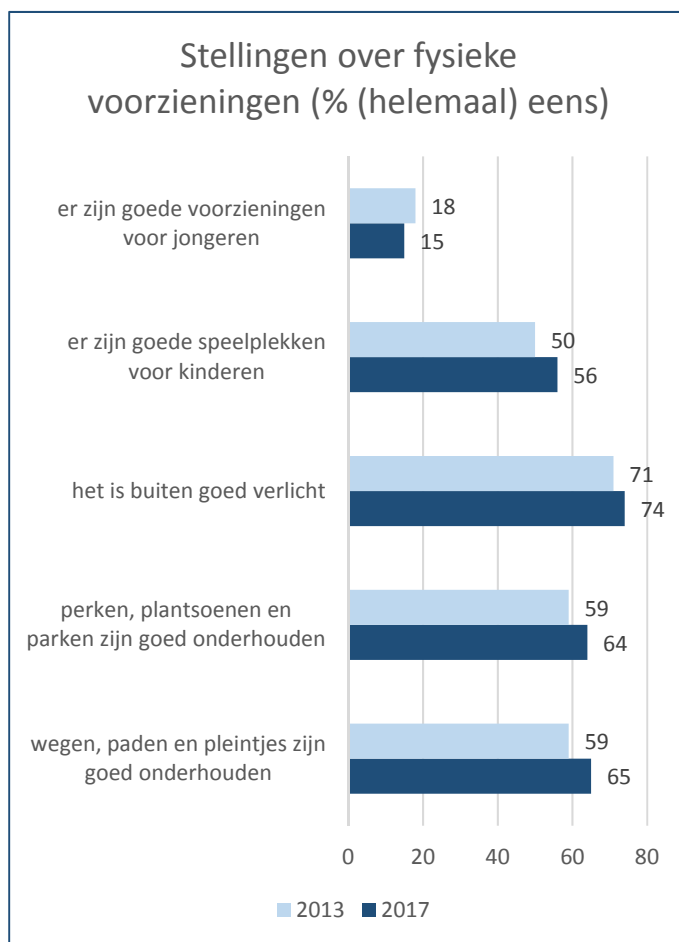

Afbeelding 6 (bron: politiecijfers 2016 t/m 2020)

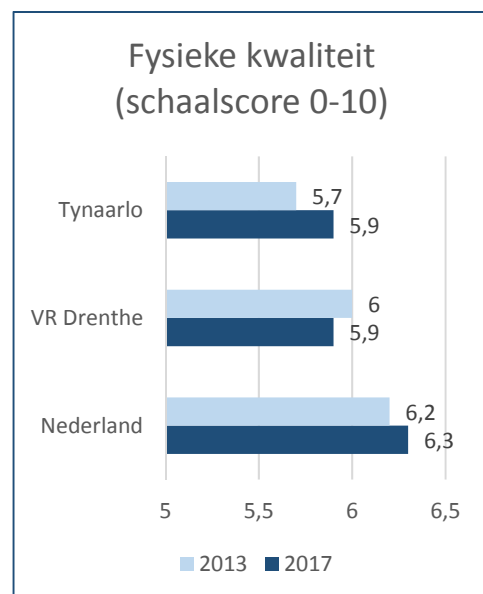
Rondhangende jongeren en overlast door buurtbewoners zijn de meest voorkomende vormen van sociale overlast in Tynaarlo, in beide gevallen geeft ongeveer één op de vijf inwoners aan dat deze wel eens voorkomen in hun buurt. Drugsgebruik en dronken mensen op straat komt volgens één op de tien wel eens voor, acht procent geeft aan dat mensen wel eens worden lastiggevallen op straat. Rondhangende jongeren en dronken mensen op straat komen minder vaak voor dan in 2013, de ervaren overlast van alle genoemde vormen van sociale overlast is in Tynaarlo laag (3 procent of minder). De stijging van jongerenoverlast in 2020 is mede te wijten aan de extra gerichte controles die de politie heeft gehouden met betrekking tot de Corona regels. Door projectmatig werken en de registratie hiervan gingen de cijfers fors omhoog, ook als er geen feitelijkheden werden geconstateerd. De cijfers kunnen op dat gebied dus een ander gevoel opwekken dan de werkelijke situatie weergeeft.

2.2 Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit heeft te maken met de inrichting, het onderhoud en het beheer van onze openbare ruimte. Aspecten zijn o.a. onderhoud van groen, aanpak zwerfvuil en verlichting van achterpaden. Inbreuk op de fysieke kwaliteit zijn onder meer vernielingen, graffiti, zwerfvuil en andere tekenen van verloedering.

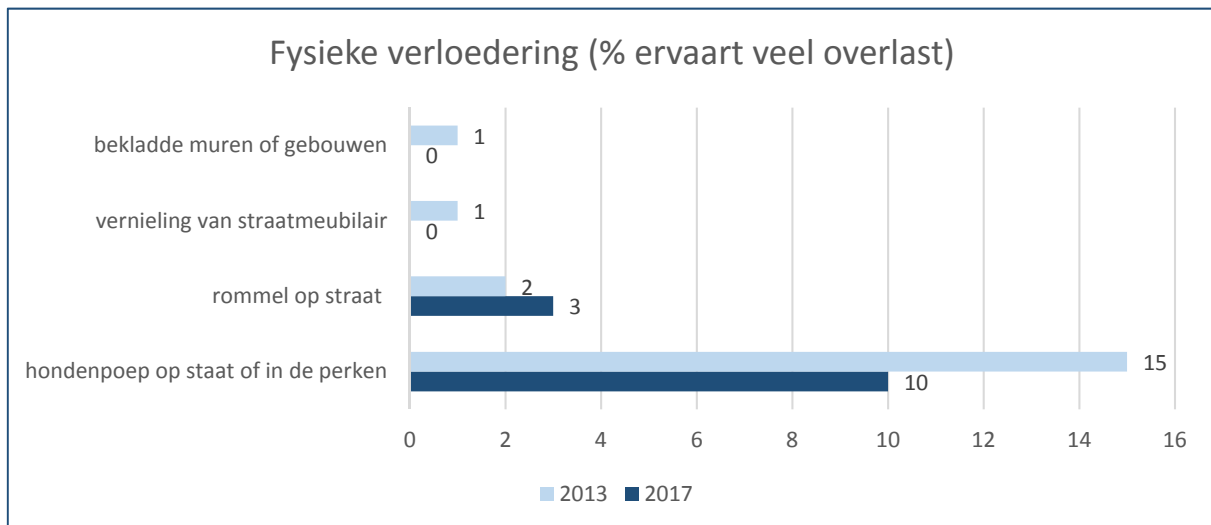
Afbeelding 7 (bron: VM2013 en VM2017)

Afbeelding 8 (bron: VM2013 en VM2017)

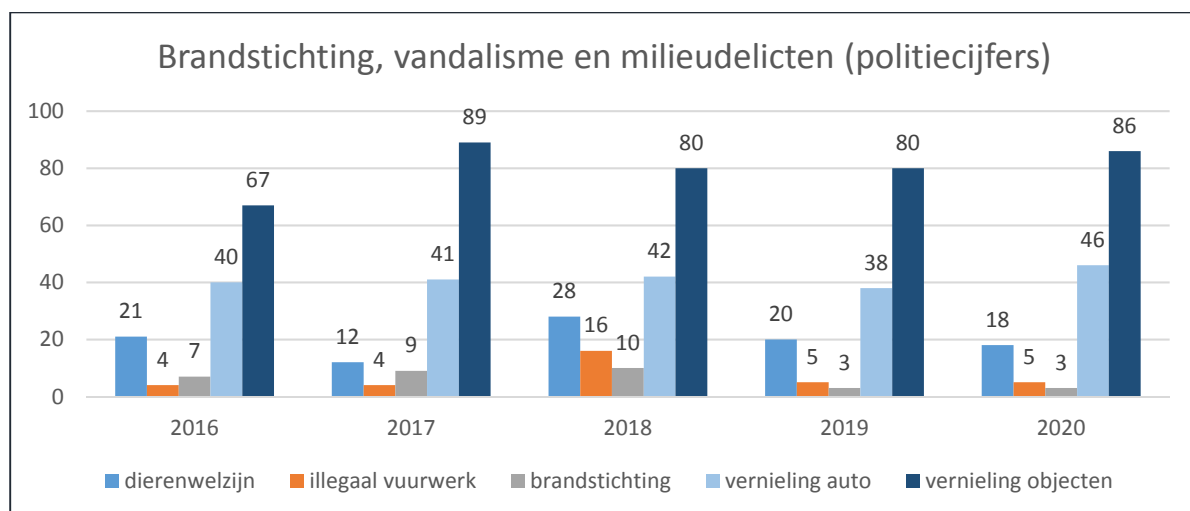
Inwoners van Tynaarlo zijn het meest tevreden met de buitenverlichting, twee derde is van mening dat het openbaar groen goed is onderhouden. Ook over het onderhoud van de bestrating en de speelplekken voor kinderen is de meerderheid van de inwoners tevreden, meer nog dan in 2013. De schaalscore voor de fysieke kwaliteit wijkt in Tynaarlo vergeleken met de vorige meting en met de

Veiligheidsregio niet noemenswaardig af, ten opzichte van het landelijke gemiddelde is de score in de gemeente lager.

Afbeelding 9 (bron: VM2013 en VM2017)

Hondenpoep op straat of in de perken is de meest voorkomende vorm van fysieke verloedering: volgens twee derde van de inwoners komt dit wel eens voor in de buurt, één op de tien heeft hier veel last van. Rommel op straat komt volgens twee vijfde voor in de buurt, gevolgd door vernield straatmeubilair (19%) en bekladding van muren of gebouwen (9%). Alle genoemde vormen van fysieke verloedering komen in 2017 minder vaak voor dan in 2013. Het aandeel inwoners dat veel overlast ervaart van één of meer vormen van fysieke verloedering is in Tynaarlo ten opzichte van 2013 gedaald. Ook regionaal en landelijk ervaart men minder overlast. Vergeleken met de regio en met Nederland wordt in Tynaarlo minder overlast van fysieke verloedering ervaren.

Afbeelding 10 (bron: politiecijfers 2016 t/m 2020)

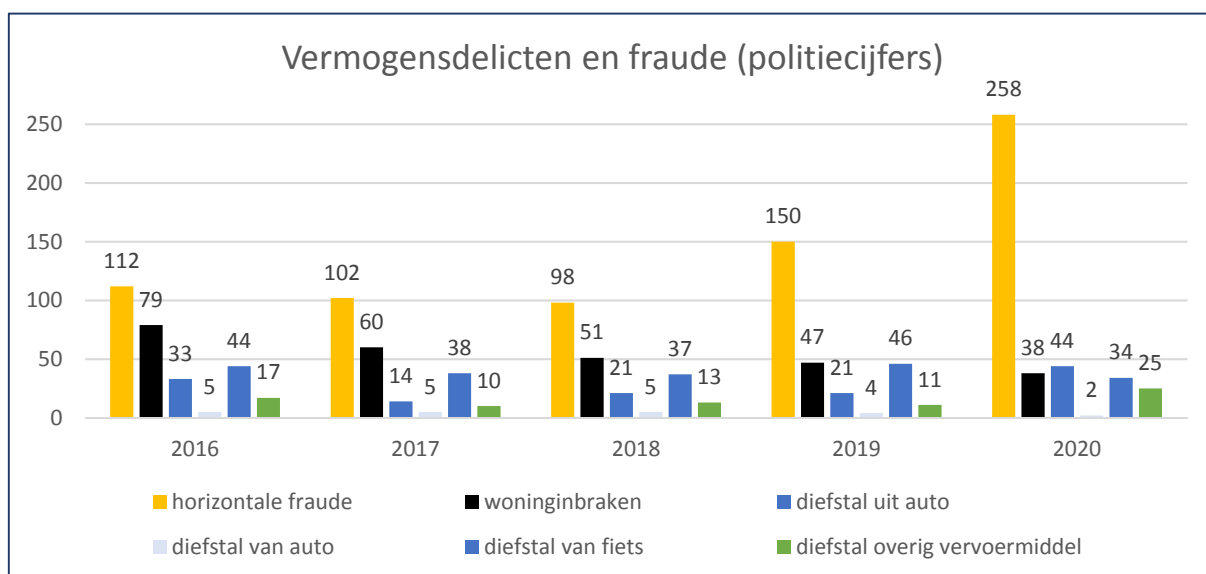
Opvallend is dat ondanks de Coronacrisis in 2020 de cijfers min of meer gelijk zijn gebleven. Op gebied van vernieling/zaakbeschadiging hadden de cijfers hoger kunnen uitpakken door verveling of frustratie bij de groep jongeren en dat is niet gebeurd.

De meldingen van overlast in de fysieke leefomgeving die bij de gemeente binnen zijn gekomen in de periode 2016 – 2020 betreffen met name “kleine ergernissen” op straat, zoals loslopende honden,

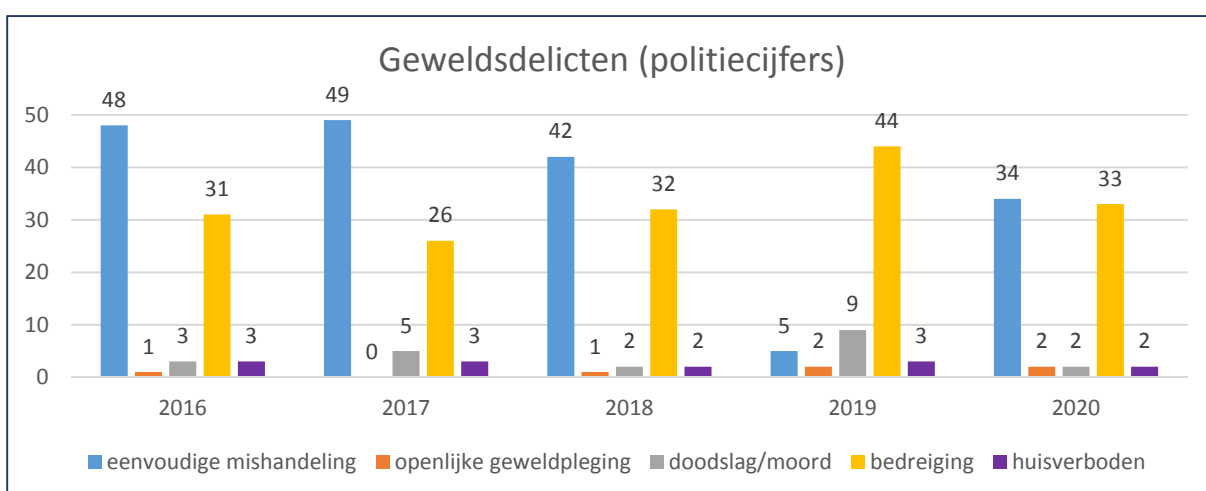
hondenpoep, geluidsoverlast, zwerfvuil, afval dumpen in de buitengebieden en parkeeroverlast. Binnen het handhavingsbeleid is ingezet op een zichtbare aanwezigheid van boa's op straat en de snelle reactie op meldingen van inwoners en bedrijven.

2.3 Objectieve veiligheid

Bij objectieve veiligheid gaat het om verschillende vormen van vermogens- en geweldscriminaliteit die zich in de alledaagse woon- en leefomgeving van bewoners kunnen voordoen. Het betreft zowel 'veel voorkomende' als 'high impact'-criminaliteit. Vermogenscriminaliteit¹: o.m. woninginbraak, kelderboxinbraak, auto-inbraak, fietsendiefstal, diefstal motorvoertuigen, zakkenrollerij en straatroof. Geweldscriminaliteit: o.m. bedreiging, mishandeling, openlijke geweldpleging, huiselijk geweld. Bij vermogenscriminaliteit is aandacht voor het eventuele georganiseerde karakter (bendes, banditisme) van belang. Horizontale fraude is fraude gericht tegen burgers, bedrijven en instellingen.

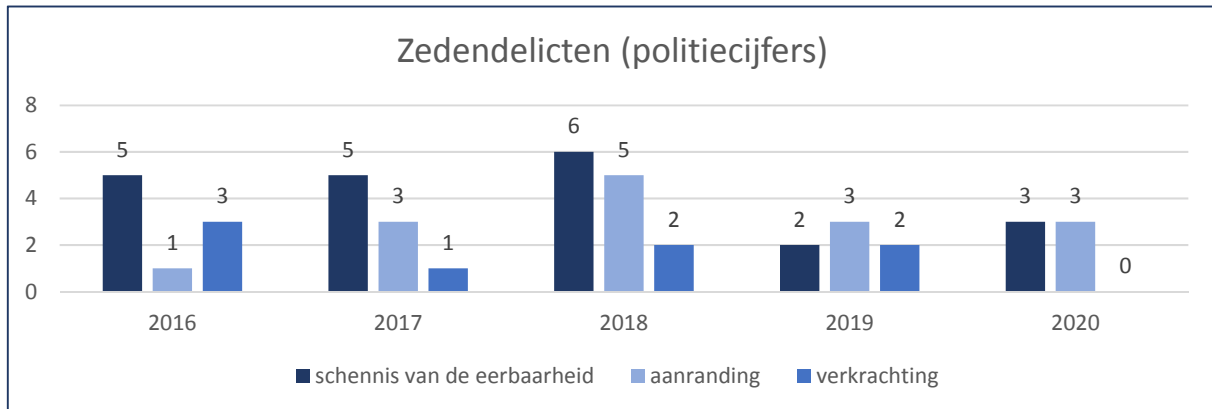

Afbeelding 11 (bron: politiecijfers 2016 t/m 2020)

Afbeelding 12 (bron: politiecijfers 2016 t/m 2020)

¹ Een vermogensdelict is een strafrechtelijk delict dat bestaat uit het op onrechtmatige wijze eigenhandig in bezit nemen van andermans eigendom.

Afbeelding 13 (bron: politiecijfers 2016 t/m 2020)

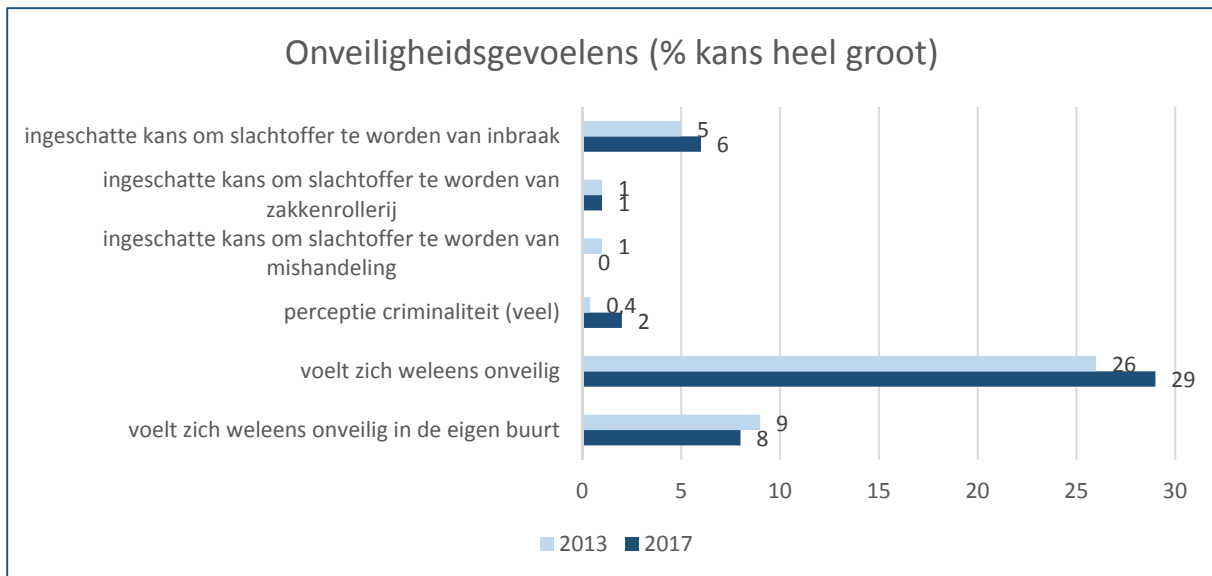
De daling van de woninginbraken is een landelijke trend die ook in Tynaarlo te zien is. Tijdens de Coronacrisis in 2020 waren mensen meer thuis waardoor dit effect werd versterkt. Waar het aantal inbraken afnam, werden meer mensen slachtoffer van van computercriminaliteit. Mensen brachten meer tijd achter hun computer door en het aantal meldingen van phishing, WhatsApp fraude en andere vormen van cybercrime nam sterk toe.

Op basis van de Veiligheidsmonitor is het slachtofferschap in de gemeente Tynaarlo in 2017 berekend. In totaal werd één op de tien inwoners van Tynaarlo slachtoffer van een delict, dit is minder dan in 2013, toen nog 16 procent aangaf van één of meer van bovengenoemde delicten slachtoffer te zijn geweest. Ook regionaal en landelijk is een daling te zien van het persoonlijk slachtofferschap, al ligt het percentage landelijk hoger dan in Tynaarlo. Er waren in Tynaarlo elf delicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek (zes vermogensdelicten, vier vandalismedelicten en één geweldsdelict). Van het totaal aantal delicten werd 32 procent gemeld bij de politie. Van een kwart (24%) van de delicten is aangifte gedaan. Dit komt overeen met de regionale en landelijke meldings- en aangiftebereidheid.

Bijna één op de tien inwoners is in 2017 slachtoffer geweest van één of meerdere vormen van cybercrime, dit is vergelijkbaar met het landelijke percentage en lager dan in de regio. De meeste slachtoffers hadden te maken met hacken. Het aandeel dat slachtoffer werd van koop- of verkoopfraude via internet is significant gedaald ten opzichte van 2013. In totaal waren er in Tynaarlo negen voorvallen van cybercrime per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd acht procent gemeld bij de politie en werd van vier procent aangifte gedaan, regionaal en landelijk is de aangiftebereidheid van cybercrime hoger (8%).

2.4 Subjectieve veiligheid

Subjectieve veiligheid is het 'veiligheidsgevoel' van bewoners in hun eigen woonbuurt: hoe vaak voelt men zich onveilig, welk rapportcijfer geeft men de veiligheid van de buurt? Het gaat hier om het 'generieke' veiligheidsgevoel, dus niet gekoppeld aan bijvoorbeeld het uitgaansgebied of een andere locatie binnen de gemeente.

Afbeelding 14 (bron: VM2013 en VM2017)

In afbeelding 14 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. Acht procent van de inwoners van Tynaarlo voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Regionaal en landelijk ligt dat percentage hoger. Ten opzichte van 2013 is er in Tynaarlo geen noemenswaardige ontwikkeling. In Tynaarlo denkt zes procent dat de kans op woninginbraak (heel) groot is. Landelijk ligt dat percentage hoger (9%). Van de andere genoemde delicten denkt één procent of minder hier slachtoffer van te worden.

2.5 Huidige aanpak veilige woon- en leefomgeving

OGGz-netwerk

De bevordering van de gezondheid, veiligheid en welzijn van de inwoners is een taak van de gemeente. Hiertoe bestaat een samenwerkingsverband bestaande uit gemeente, GGZ, VNN, maatschappelijk werk, woningbouwcorporaties, sociale dienst en politie. Het doel van dit samenwerkingsverband is om langdurige zorgafhankelijke personen met complexe problemen, veelal zonder expliciete hulpvraag, beter te helpen. Het gaat niet alleen om de groep die als lastig wordt ervaren, maar ook om mensen met “stille” problematiek (psychisch en/of sociaal leed achter gesloten deuren).

Huiselijk geweld

Een instrument in de bestrijding tegen huiselijk geweld is de Wet tijdelijk huisverbod. De wet tijdelijk huisverbod is een instrument dat gericht is op het stoppen van een dreiging van geweld en het regelen van een afkoelingsperiode zodat de hulpverlening op een goede manier gestart kan worden. Dit is een maatregel die direct ingrijpt op de persoonlijke levenssfeer en dient daarom zeer zorgvuldig te worden toegepast.

Positief van de aanpak is dat er een kanteling heeft plaatsgevonden van een slachtoffergerichte aanpak naar een systeemgerichte aanpak. Er is een meldpunt ingericht dat 24 uur per dag bereikbaar is en de afstemming tussen de justitiële keten en de zorg keten vindt steeds meer plaats.

In Drenthe is sinds 1 januari 2015 één meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Het advies- en meldpunt van Veilig Thuis Drenthe brengt hulp op gang, doet als dat nodig is onderzoek en draagt bij aan het stoppen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Er wordt gewerkt aan herstel van veiligheid op korte en lange termijn. Het advies- en meldpunt sluit aan bij lokale netwerken, instellingen en zorgprofessionals zoals centra voor jeugd en gezin, scholen, wijk- en buurtteams.

Woninginbraken

Woninginbraak is een onderwerp dat valt binnen de politie onder het thema high impact crime. Dit heeft te maken met het feit dat een woninginbraak over het algemeen veel indruk maakt op mensen en een behoorlijke aantasting is van de persoonlijke levenssfeer. De politie werkt met een Woninginbraakteam. Dit is een team bestaande uit ervaren rechercheurs en forensische specialisten. Zij doen onderzoek naar de inbraken. De ervaring leert dat een dader vaak verantwoordelijk is voor meerdere inbraken. Dus wanneer door goed onderzoek een dader gepakt wordt, betekent dit vaak dat er in een keer een serie inbraken wordt opgelost.

Ondanks dat een daling zichtbaar is blijven woninginbraken aandacht vragen en krijgen. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van social media en burgernet. Maar ook de buitengewoon opsporingsambtenaren hebben hierin een rol door bijvoorbeeld de hot spots extra te surveilleren of samen met de politie voorlichting te geven.

Overlegstructuur: Tactisch veiligheidsoverleg (TVO), Veiligheidsoverleg en Gezagsdriehoek

In het reguliere veiligheidsoverleg tussen de burgemeester en politie wordt (minimaal) maandelijks gesproken over de lokale veiligheidssituatie. In dit overleg worden eveneens casussen op het gebied van openbare orde & veiligheid die zich ad hoc aandienen besproken en verder gecoördineerd. Regelmatig wordt in een driehoeksoverleg met het openbaar ministerie, de politie en de gemeente (burgemeester(s), teamchef Noord Drenthe Nationale Politie en beleidsofficier Justitie) gesproken over veiligheidsthema's, capaciteit en bijbehorende integrale aanpak.

In het TVO vindt onder gemeentelijke regie analyse en planvorming plaats. Deelnemers aan het TVO zijn de beleidsadviseurs OOV (voorzitter), politie, zorg coördinator/Sociaal team, Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD), jeugd/CJG en de coördinator OGGz. Waar nodig worden op agendapunten andere partners uitgenodigd.

Integrale aanpak

Een voorbeeld hiervan is de integrale aanpak naar aanleiding van flinke ongeregelheden tijdens de jaarwisseling 2018-2019 in de buurt van de Jardensweg (Zuidlaren). In 2019 heeft er een integrale aanpak gelopen op de wijk rond de Jardensweg. Onder andere door inzet van het sociaal team, politie, handhaving, gemeente, zorg- en veiligheidshuis Drenthe en buurtbewoners is de problematiek aangepakt. Dit heeft geresulteerd in een verbetering van de leefbaarheid en rustige jaarwisselingen. Regie en monitoring vinden plaats in het TVO.

Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD)

Sommige problemen van burgers zijn zo complex dat geen oplossing wordt bereikt in de reguliere processen van zorg en veiligheid. Er is dan regie en coördinatie nodig om tot een doorbraak te komen. Via het regionaal covenant is de gemeente Tynaarlo aangesloten bij het Veiligheidshuis Drenthe. De regisseurs van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeente bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheid over te nemen, dragen zij oplossingen aan voor gecoördineerde actie. ZVHD bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en zijn deze beter beheersbaar.

Met het veiligheidshuis Drenthe wordt in voorkomende gevallen samengewerkt op het gebied van:

- nazorg ex-gedetineerden (continuïteit van het lokale coördinatie- & aanspreekpunt)
- expertiseopbouw
- plaatsingsproblemen / complexe casuïstiek

Het ZVHD sluit ook aan bij het Tactisch Veiligheidsoverleg voor de expertise op / verbinden van zorg en veiligheid. Het levert gezamenlijk inzicht in gemeentelijk veiligheidsproblematiek en gezamenlijke

interventiekraacht op. Op deze manier ontstaat er ook een betere verbinding tussen het ZVHD en het lokale sociale en veiligheidsdomein. De gemeente Tynaarlo was de eerste gemeente in Drenthe die op deze manier samenwerkt.

Buitengewoon opsporingsambtenaar (boa)

De gemeente Tynaarlo heeft twee boa's in eigen dienst. Deze boa's voeren diverse werkzaamheden uit. Zij werken voor een groot deel zelfstandig aan diverse zaken op het gebied van toezicht en handhaving. Het gaat dan om bijvoorbeeld jeugdoverlast, parkeerproblematiek, overlastmeldingen, drankgebruik in de openbare ruimte, preventietips, etc. Daarnaast worden de Boa's ingezet bij diverse casuïstiek als onderdeel van een integrale aanpak onder regie van de gemeente.

Door de veelheid van- en diversiteit aan- werkzaamheden en de goede resultaten die zijn bereikt door inzet van de twee "eigen" Boa's is de vaste capaciteit aangevuld met twee inhuur boa's. Wij willen de raad voorleggen om de incidentele uitbreiding naar vier boa's op korte termijn structureel te maken. De belangrijkste redenen hiervoor zijn continuïteit tijdens vakanties of opleidingen van de eigen Boa's, het vergroten van de zichtbaarheid en "oog en oor" functie op de diverse dorpskernen en meer flexibiliteit qua werktijden. Daarnaast is het takenpakket van de boa's de laatste jaren uitgebreid door de terugtrekkende beweging van de politie op bepaalde vlakken.

Bestuurlijke en juridische middelen

Artikel 172 Gemeentewet belast de burgemeester met de handhaving van de openbare orde onder gewone omstandigheden. Hij heeft daartoe een aantal bevoegdheden. De huidige bevoegdheden zijn te onderscheiden in algemene bevoegdheden en noodbevoegdheden enerzijds en specifieke bevoegdheden anderzijds. De algemene bevoegdheden vloeien voort uit de Gemeentewet (denk aan de lichte bevelsbevoegdheid, noodverordening en noodbevel). De specifieke bevoegdheden vloeien voort uit specifieke wetten, zoals bijvoorbeeld het tijdelijk huisverbod bij huiselijk geweld en het sluiten van drugspanden op basis van artikel 13b Opiumwet.

Daarnaast bestaat op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening de mogelijkheid om naar aanleiding van incidenten een waarschuwing gebiedsverbod of een daadwerkelijk gebiedsverbod af te geven voor een bepaalde duur. In de onderhavige periode zijn deze verboden ingezet naar aanleiding van incidenten rond de jaarwisseling, in de horeca, jeugdoverlast en in geval van sociale cases met een gevaarstelling.

Burgernet

Burgernet is een samenwerking van politie, gemeenten en burgers om de veiligheid in de buurt te vergroten. Het is een landelijk dekkend netwerk van burgers die via spraak- of sms-berichten en Social media geactiveerd kunnen worden om mee uit te kijken naar vermiste of verdachte personen. Burgernet kent hiernaast de Burgernetmailfunctie voor het uitvoeren van digitale buurtonderzoeken (politie) of het versturen van preventieve berichten (gemeenten).

2.6 Conclusie en aanbevelingen

Inwoners van Tynaarlo beoordelen de sociale cohesie hoger dan gemiddeld in Drenthe en Nederland. Sociale overlast ervaart men vooral in de vorm van hangjeugd en overlast van buurtbewoners. De sociale cohesie neemt voornamelijk toe, de ervaren sociale overlast neemt af. Het aantal meldingen en aangiftes dat bij de politie terechtkomt kent de laatste jaren een stijging qua woonoverlast, drugsoverlast en overlast verwarde personen. De verwachting is dat deze negatieve tendens zich vertaald naar de Veiligheidsmonitor die in 2021 wordt uitgevoerd.

Hondenpoep op straat of in de perken is de meest voorkomende vorm van fysieke verloedering, het aantal inwoners dat veel overlast ervaart is in 2017 t.o.v. 2013 wel afgenomen. Onze gemeente scoort lager dan gemiddeld in Drenthe en de rest van Nederland op fysieke kwaliteit.

Qua vermogens- en geweldsdelicten valt een sterke toename van horizontale fraude en een daling van woninginbraken op. In deze landelijke trend verschuift de vorm van diefstal van fysiek naar digitaal. Daarnaast er is een stijging te zien in het aantal bedreigingen (m.u.v. Corona-jaar 2020).

Het slachtofferschap ligt in Tynaarlo op alle vlakken lager dan gemiddeld in Nederland. Het veiligheidsgevoel van onze inwoners is hoger dan het landelijk gemiddelde. Wat opvalt is dat de ingeschatte kans om slachtoffer te worden van een inbraak iets is gestegen, terwijl het aantal feitelijke inbraken juist daalt.

Op basis van deze conclusie doen wij de volgende aanbevelingen:

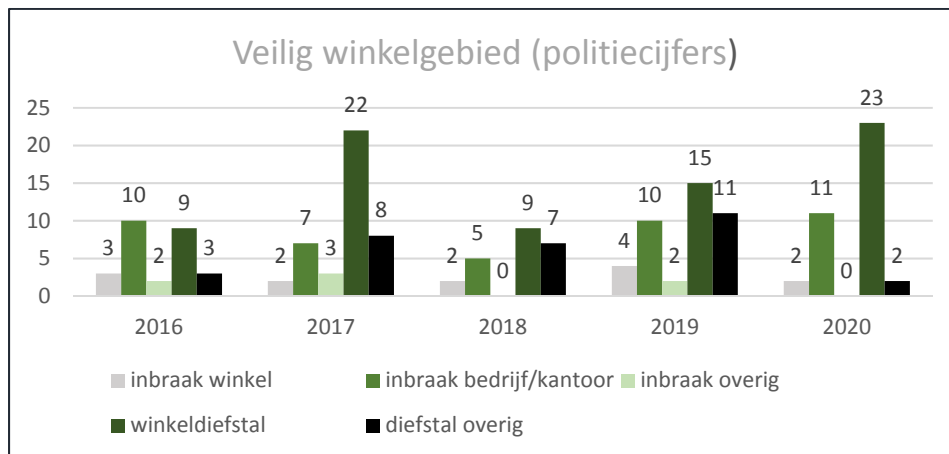
- Focus op het terugdringen van buurtproblematiek door samen met de burger naar een duurzame oplossing toe te werken. De eigen verantwoordelijkheid van de burger staat hierin centraal;
- Verbeter de aanpak van personen met verward gedrag door de bestaande samenwerking met het sociaal domein uit te bouwen;
- Investeer in het weerbaar maken van burgers op digitaal gebied.

3. Bedrijvigheid en veiligheid

Dit veiligheidsveld omvat de sociale veiligheid en criminaliteit rondom plaatsen met recreatieve en economische voorzieningen zoals bedrijventerreinen, winkelgebieden en uitgaansgelegenheden.

3.1 Veilig winkelgebied

In winkelgebieden kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Het gaat bijvoorbeeld om winkeldiefstal, zakkenrollerij en overvallen maar ook om jongerenoverlast, vernielingen, fietsen en bromfietsen in voetgangersgebied en de mate van brandveiligheid van de winkelpanden. Daarnaast kunnen zwerfvuil en andere tekenen van verloedering tot subjectieve onveiligheid leiden.

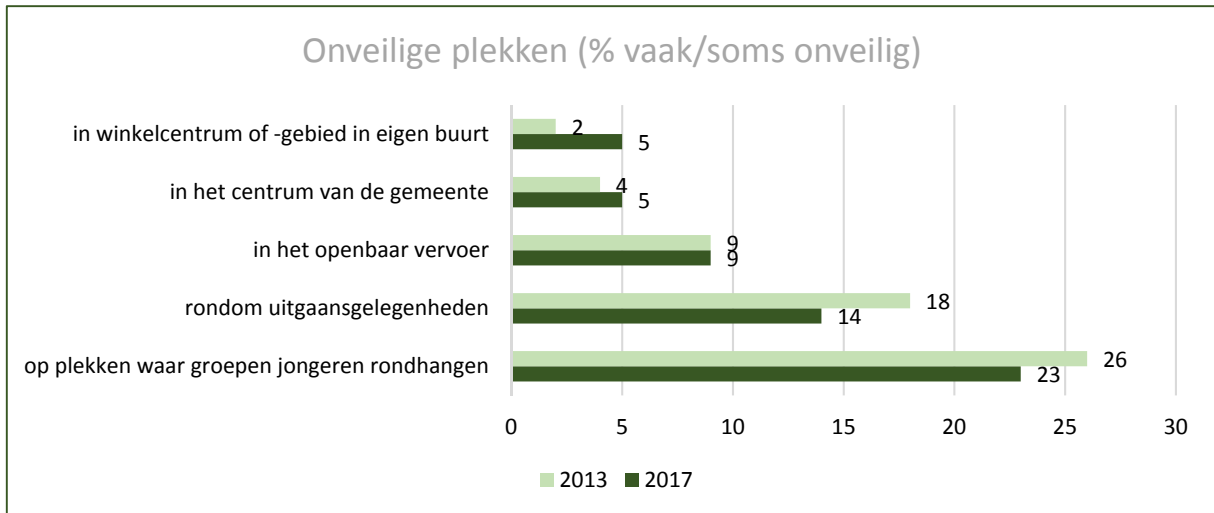
Afbeelding 15 (bron: VM2013 en VM2017)

De winkeldiefstallen vonden hoofdzakelijk in de centra van Zuidlaren en Eelde-Paterswolde plaats. Hier zitten de grotere supermarkten. Een stijging in 2020 zal komen door het feit dat er verder geen winkels open waren en de supermarkten maximale omzet hebben gedraaid (veel bezoekers).

3.2 Veilige bedrijventerreinen

Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal, overvallen en vernieling aan de ene kant en aan de andere kant inrichting en onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en brandveiligheid. Ook kunnen zich illegale bewoning en drugsdelicten als hennepplantages voordoen.

Het aantal geregistreerde inbraken in bedrijven en kantoren nam tot 2018 af, en daarna weer toe. Deze lagen verspreid over de hele gemeente. Het aantal winkeldiefstallen kende een piek in 2017 en 2020. Een aandachtspunt is ondermijning. Bedrijfspannen komen in een aantal onderzoeken naar ondermijning naar voren komen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan hennep en verkoop/opslag illegaal vuurwerk. De Veiligheidsmonitor kent geen gegevens over overlast en onveiligheidsgevoelens op bedrijventerreinen.

Afbeelding 16 (bron: VM2013 en VM2017)

In Tynaarlo voelen inwoners zich het vaakst onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen, gevolgd door uitgaansgebieden. Ook regionaal en landelijk zijn dit de plekken waar men zich het vaakst onveilig voelt, vaker nog dan in Tynaarlo. Het aandeel dat zich onveilig voelt in een winkelgebied in de eigen buurt is ten opzichte van 2013 gestegen.

In Zuidlaren is een coffeeshop gevestigd. Deze coffeeshop is daar op basis van een gedoogbeschikking in combinatie met een handhavingsarrangement gevestigd. Jaarlijks wordt de coffeeshop gecontroleerd op de landelijke en gemeentelijke voorwaarden uit de gedoogbeschikking. Uit de controles komen geen overtredingen naar voren. Ook zijn er in de periode 2016-2020 geen overlastmeldingen bij de gemeente gedaan.

3.3 Veilig uitgaan

De overlastgevoelens van inwoners rondom uitgaansgelegenheden is afgenomen. Ook de daadwerkelijke problematiek kent de laatste jaren een dalende trend. Dit komt o.a. door de verhoging van de leeftijdsgrens van alcohol naar 18 jaar. De politie bevestigt dat er weinig incidenten zijn rondom uitgaansgelegenheden.

3.4 Veilige evenementen

In Tynaarlo zijn jaarlijks meerdere evenementen. Jaarlijks verstrekt de gemeente hiervoor ongeveer 200 vergunningen. Te denken valt aan dorpsfeesten in verschillende omvangen, wielerrondes, fiets4daagse en markten. De grootste evenementen qua bezoekers zijn de Eelder Bloemencorso en de Zuidlaardermarkt. Met name de Zuidlaardermarkt trekt duizenden bezoekers gedurende vijf dagen achter elkaar. De cijfers tonen aan dat deze evenementen over het algemeen rustig verlopen. Preventief cameratoezicht tijdens de Zuidlaardermarkt heeft hieraan bijgedragen. Tevens geeft de politie aan dat het aantal mishandelingen tijdens de evenementen door de jaren heen is gedaald.

3.5 Veilig toerisme

Met name de gebieden rondom Zuidlaren en het Zuidlaardermeer worden gekenmerkt door toerisme en recreatie. Enerzijds voor dagrecreatie (bijvoorbeeld Zuidlaardermeer en evenementen op de Brink) en anderzijds door campings en recreatieparken. In 2019 heeft het RIEC een gebiedsscan uitgevoerd in de recreatiesector van Tynaarlo met als doel een nulmeting van criminaliteit en permanente bewoning. Er is gekeken naar de vitaliteit van 17 vakantieparken binnen de gemeente Tynaarlo. Vijf van de zeventien parken hebben de oranje stoplichtkleur gekregen, wat inhoudt dat er sprake is van

enige en/of startende problematiek en dat deze parken aandacht behoeven om te voorkomen dat ze hun recreatieve functie verliezen. De overige twaalf parken zijn aangemerkt als vitaal park, hierbij zijn geen indicaties van problematiek. In totaal zijn er binnen de gemeente Tynaarlo vier incidenten op vakantieparken geregistreerd over een periode van drie jaar (2016 t/m 2018). Dit betrof drie diefstallen en één geweldsincident.

3.6 Huidige aanpak bedrijvigheid en veiligheid

Veilig winkelgebied en veilige bedrijventerreinen

Verspreid over de gemeente hebben wij bedrijventerreinen, allemaal zonder "zware" industrie. In het verleden is op het bedrijventerrein Vriezerbrug sprake geweest van bewaking/surveillance via Parkmanagement. Dit is in 2015 gestopt. Op bedrijventerreinen kan sprake zijn van ondermijnende criminaliteit. Als er dergelijke signalen zijn, worden deze multidisciplinair besproken en indien nodig aangepakt. Op geen van de bedrijventerreinen is sprake van georganiseerde beveiliging.

Naast bedrijventerreinen hebben wij de luchthaven Groningen Airport Eelde in onze gemeente. De Marechaussee is verantwoordelijk voor de politietaken op de luchthaven. Er is een gezamenlijk incidenten en rampenbestrijdingsplan (IRP-GAE). Deze is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de exploitant van Groningen Airport Eelde en de betrokken partners bij de rampenbestrijding (GHOR, Koninklijke Marechaussee, Veiligheidsregio, brandweer, politie). Op dit moment vindt er een actualisatie plaats. Minimaal één keer per twee jaar vindt een multidisciplinaire stafoefening en één maal per vier jaar een multidisciplinaire oefening van staf en operationele eenheden plaats. De laatste volledige multidisciplinaire oefening was in 2018. In 2021 staat er weer een oefening gepland.

In 2020 en 2021 is er vanuit het RIEC samenwerkingsverband een Integraal Ondermijningsbeeld voor Groningen Airport Eelde (IOB GAE) opgesteld. Doel hiervan is het verder versterken van de informatiepositie van de verschillende partners om van daaruit de samenwerking en de daadwerkelijke veiligheidsaanpak te kunnen optimaliseren.

Sinds 2011 hanteert de gemeente Tynaarlo een coffeeshopbeleid met daaraan gekoppeld een gedoogbeschikking voor de enige coffeeshop in onze gemeente (Illusion in Zuidlaren). In deze gedoogbeschikking worden voorwaarden gesteld waaraan de coffeeshop moet voldoen. De driehoekspartners hebben ten behoeve van het coffeeshopbeleid afspraken gemaakt over een goede afstemming en een geïntegreerde inzet van het strafrechtelijke en bestuursrechtelijke instrumentarium. Dit is vastgelegd in het handhavingsarrangement. Hierin is onder meer opgenomen dat de coffeeshop twee keer per jaar wordt bezocht/gecontroleerd. In 2021 is het Coffeeshopbeleid geactualiseerd en geheel onderdeel geworden van het nieuwe Drugsbeleid. De verschillen in beleid en handhaving tussen Noord-Drentse gemeenten zijn daarmee geminimaliseerd.

Veilig uitgaan en veilige evenementen

In het huidige evenementenbeleid heeft veiligheid een prominente rol. Zo vindt, voorafgaand aan de Zuidlaardermarkt en het Bloemencorso structureel multidisciplinair voorbereidingsoverleg plaats. Na afloop van beide evenementen wordt een evaluatie uitgevoerd. Voor andere grote evenementen in de gemeente vindt, waar nodig, ad hoc multidisciplinair afstemming plaats. Buitengewoon opsporingsambtenaar controleert evenementen met een risicoprofiel op de vergunningsvoorwaarden (autocross, truck & tractorpulling, grasbaanraces, etc.). De Zuidlaardermarkt en Bloemencorso worden gedurende de feestelijkheden tevens standaard meerdere keren multidisciplinair geschouwd.

In de gemeente Tynaarlo wordt, conform de werkwijze uit het regionale horecaconvenant structureel horecaoverleg gevoerd. Daarnaast is er de mogelijkheid om overlastveroorzakers in de horecagebieden een waarschuwing of een daadwerkelijk gebiedsverbod op te leggen. Daarnaast

controleren externe D&H boa's horecabedrijven op de naleving van de nieuwe Drank- en Horecawet. Overlastmeldingen als gevolg van geluidshinder, vandalisme, en het niet naleven van de sluitingstijden worden ad-hoc opgepakt.

Veilig toerisme

Ten aanzien van recreatie en toerisme is geen specifieke veiligheidsaanpak. Het onderzoek van het RIEC aangaande vakantieparken heeft niet geleid tot een nieuwe aanpak.

3.7 Conclusie en aanbevelingen

Het aantal geregistreerde inbraken in bedrijven en kantoren nam tot 2018 af, en daarna weer toe. Deze lagen verspreid over de hele gemeente. Het aantal winkeldiefstallen kende een piek in 2017 en 2020. Een aandachtspunt is ondermijning. Bedrijfspannen komen in een aantal onderzoeken naar ondermijning naar voren komen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan hennep en verkoop/opslag illegaal vuurwerk. Binnengekomen signalen worden opgepakt met de verschillende interne en externe partners. De Veiligheidsmonitor kent geen gegevens over overlast en onveiligheidsgevoelens op bedrijventerreinen. Uit de controles van de coffeeshop komen geen overtredingen naar voren. Ook zijn er in de periode 2016-2020 geen overlastmeldingen bij de gemeente gedaan.

In Tynaarlo voelen inwoners zich het vaakst onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen, gevolgd door uitgaansgebieden. De overlastgevoelens van inwoners rondom uitgaansgelegenheden is afgenomen. Ook de daadwerkelijke problematiek kent de laatste jaren een dalende trend. Het aandeel dat zich onveilig voelt in een winkelgebied in de eigen buurt is ten opzichte van 2013 gestegen.

In 2019 heeft het RIEC een gebiedsscan uitgevoerd in de recreatiesector van Tynaarlo met als doel een nulmeting van criminaliteit en permanente bewoning. In totaal zijn er binnen de gemeente Tynaarlo vier incidenten op vakantieparken geregistreerd over een periode van drie jaar (2016 t/m 2018). Dit betrof drie diefstallen en één geweldsincident.

Op basis van deze conclusie doen wij de volgende aanbevelingen:

- Investeer in het verbeteren van de informatiepositie op bedrijventerreinen. Verbeter de bewustwording van ondernemers en burgers bij het signaleren van misstanden en ondermijning. Zorg voor een adequate aanpak van signalen;
- Zorg voor een verdere professionalisering van het evenementenbeleid o.a. door het verbeteren van de regionale samenwerking;
- Lever een bijdrage op veiligheidsgebied bij de totaalaanpak van vakantieparken.

4. Jeugd en veiligheid

Binnen dit beleidsveld wordt specifiek gekeken naar jongeren in relatie tot veiligheid. De reden hiervoor is dat jongeren een bijzondere doelgroep zijn die een specifiek netwerk van actoren kent en specifieke regimes waarbinnen deze actoren samenwerken. Dit veiligheidsveld is onderverdeeld in de volgende categorieën: overlast gevende jeugd, criminele jeugd/individuele probleemjongeren, jeugd/alcohol/drugs en veiligheid in en om de school.

4.1 Overlast gevende jeugd

Dit thema heeft betrekking op overlast van jongeren, vaak in groepsverband. Het kan gaan om mildere vormen maar ook om zwaardere vormen ('echte' overlast gevende groepen). Het uit zich bijvoorbeeld door geluidsoverlast, intimiderend aanwezig zijn, zwerfvuil achterlaten en soms ook om vernielingen en andere vormen van kleine criminaliteit. Kenmerkend voor de minder zware groepen is dat ze in principe goed aanspreekbaar/corrigeerbaar zijn door de omgeving. Bij de zwaardere vormen is er meer 'eigen systeem' (hiërarchie) in de groepen en zijn ze lastiger te corrigeren. Ook is er veelal (lichte) criminaliteit in het spel. Begripsmatig kennen we de volgende indeling:

Hinderlijke jeugdgroep

Het betreft hier een jeugdgroep die zich luidruchtig ophoudt in de buurt. Af en toe is er sprake van lichte incidenten. Dit zijn doorgaans ongeplande incidenten. De groep maakt zich zelden schuldig aan vandalisme en geweldsdelicten. Over het algemeen is deze groep onder de indruk van autoriteit, waardoor ze aangesproken kunnen worden op hun gedrag.

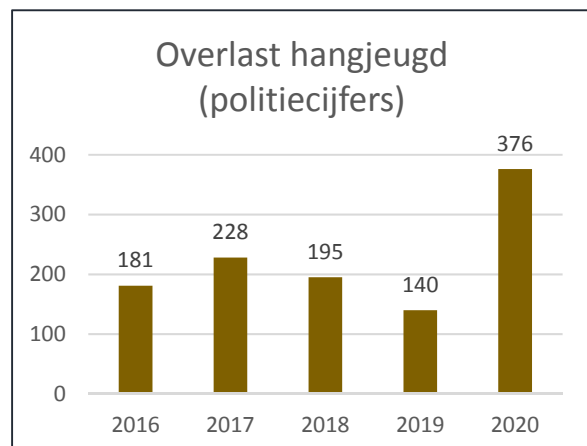
Overlast gevende jeugdgroep

Deze groep jeugd houdt zich eveneens op in de buurt, maar is meer provocerend aanwezig. Tevens vallen de jongeren uit deze groep soms omstanders lastig en vernielen ze de buurt. Geweldsgebruik wordt niet geschuwd en de groepsleden zijn ook minder goed te corrigeren. De lichtere vormen van criminaliteit worden doelbewuster gepleegd.

Criminele jeugdgroep

Deze groep bestaat veelal uit jongeren die zich op crimineel gebied begeven. Het betreft hier jongeren die al met politie in aanraking zijn gekomen. Criminele handelingen worden verricht voor het financiële gewin. Ondertussen wordt veel gebruik gemaakt van geweld om doelen te bereiken.

De meeste meldingen met betrekking tot overlast door jeugd komen uit de grote kernen (Zuidlaren, Eelde-Paterswolde, Vries en Eelderwolde). Hierbij moet gedacht worden aan het plegen van vernielingen, geluidsoverlast, middelengebruik, ruzies etc. Dit gebeurt in het uitgaansgebied en bij hangplekken. Tevens is een aantal jongeren en jong volwassenen aan het afglijden. In sommige gevallen komen zij uit gezinnen waar de nodige problemen zijn. Deze mensen krijgen van meerdere instanties de benodigde aandacht. In de gemeente Tynaarlo is op dit moment geen jeugdgroep die aan de hand van de methodiek als

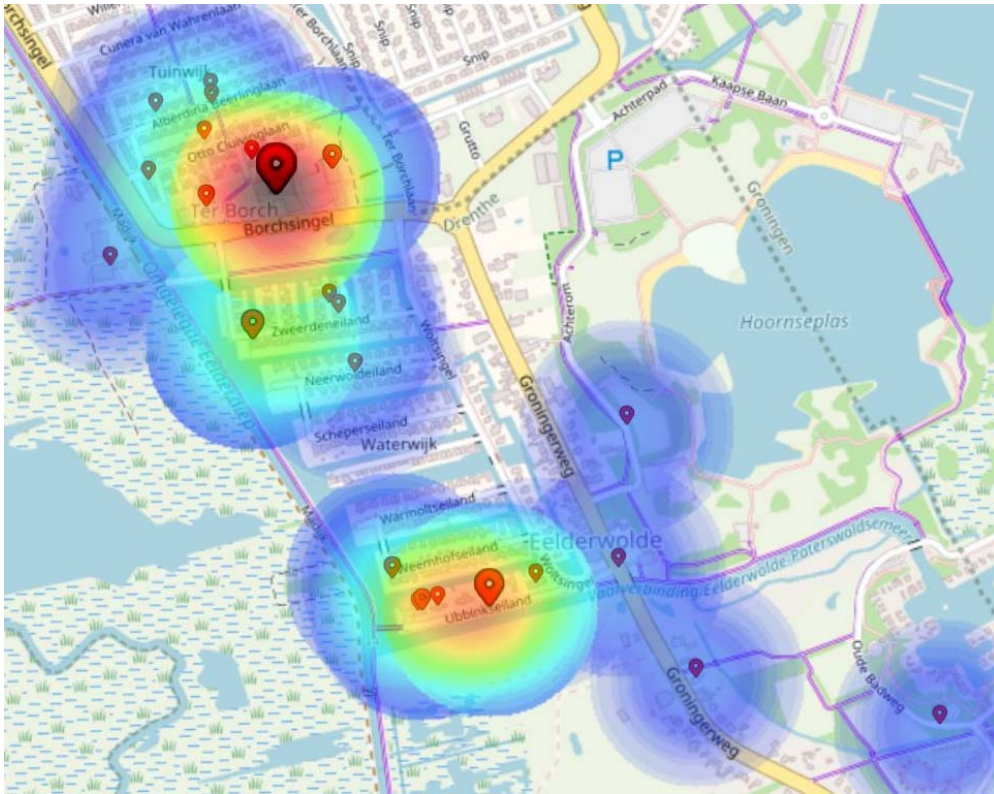

Afbeelding 17 (bron: politiecijfers 2016 t/m 2020)

hinderlijk, overlast gevend, of crimineel kan worden betiteld. Wel zijn er groepen die op vaste plekken voor overlast zorgen en er zijn bepaalde jeugdigen die steeds vaker naar voren komen. Deze worden binnen de reguliere aanpak gemonitord. De meldingen concentreren zich vooral rond de scholen en overige populaire hangplekken zoals de skatebaan in Zuidlaren en sporthal Groote Veer in Eelde (zie hotspotkaartjes hieronder). Deze, en andere hangplekken zijn bekend bij de politie en worden geregeld bezocht door zowel de jeugdagent, buitengewoon opsporingsambtenaren en jongerenwerkers.

Afbeelding 18: hotspotkaart jeugdoverlast Eelde/Paterswolde (politie 2020)

Afbeelding 19: hotspotkaart jeugdoverlast Eelderwolde (politie 2020)

Afbeelding 20: hotspotkaart jeugdoverlast Zuidlaren (politie 2020)

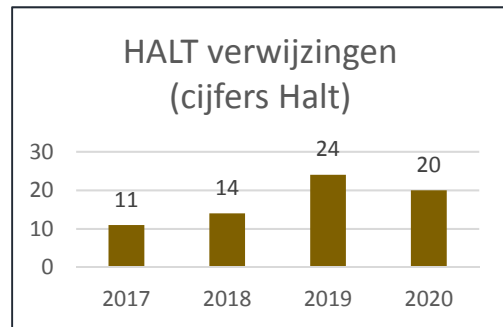

Afbeelding 21: hotspotkaart jeugdoverlast Vries (politie 2020)

Het aantal overlastmeldingen jeugd nam de laatste jaren af, maar piekte in 2020. De belangrijkste reden hiervan is de Coronacrisis. Verveling in combinatie met mooi zomerweer en het niet op vakantie kunnen gaan, hebben geleid tot een explosieve stijging van het aantal overlastmeldingen. Daarnaast werd er meer gemeld om men meer thuiszit. Ook de meldingen met betrekking tot de 1,5 meter maatregel vallen hieronder. Juist opvallend veel overlastmeldingen bestonden uit mensen die belden omdat ze jongeren bij elkaar zagen zitten die de 1,5 meter afstand maatregel niet naleefden, terwijl het niet expliciet om een overlastsituatie ging.

4.2 Criminele jeugd/individuele probleemjongeren

Jeugdige veelplegers worden gedefinieerd als jongeren van 12 tot en met 17 jaar die in het verleden meer dan vijf antecedenten hadden, waarvan 1 in het peiljaar. In onze gemeente zijn geen minderjarige veelplegers actief. Weliswaar kent de gemeente Tynaarlo jongeren die bij politie en justitie in beeld zijn. Zij zijn relatief jong met de politie in aanraking gekomen en plegen verschillende soorten delicten.

Afbeelding 22: HALT verwijzingen Tynaarlo

Tynaarlo scoort al jaren hoog als het gaat om HALT-verwijzingen (in 2020 8.1 per 1000 inwoners, in Drenthe scoort alleen Meppel hoger met 11.5). Er is een goede samenwerking tussen HALT en de politie, met een snelle doorverwijzing. Dat wil niet zeggen dat er meer jeugdcriminaliteit is, maar dat de wijze van afdoening via HALT relatief vaker wordt gebruikt. Het Coronavirus heeft in 2020 gezorgd voor een daling in het aantal Halt-zaken (afname schoolverzuim, winkeldiefstal, vandalisme)²

4.3 Jeugd, alcohol en drugs

Hierbij gaat het bijvoorbeeld om overlast van alcohol- en drugsgebruik in de openbare ruimte, eventueel in uitgaansgebied/-gelegenheden. Het drank- en drugsgebruik kan in verband staan met geweld, vernielingen, geluidsoverlast. De beheersing van het gebruik en de overlast is een belangrijke opgave van de gemeente. Een ander onveiligheidsaspect speelt daarbij ook een belangrijke rol: de gezondheidsrisico's van (overmatig) alcohol- en drugsgebruik. Gelet op de signalen die vanuit betrokken instanties (scholen, CJG, boa, politie, VNN etc.) bij de gemeente terechtkomen, is middelengebruik onder jeugd en jong volwassenen een duidelijk aandachtspunt. Hierover is overleg tussen de instanties. Overigens is er geen sprake van een jeugdgroep binnen de gemeente Tynaarlo.

4.4 Veilig in en om de school

Jeugd kan dader en slachtoffer zijn van onveiligheid; thuis, in de buurt, bij het stappen maar ook op school. Mogelijke veiligheidsproblemen op en rond scholen zijn pesten, geweldpleging, diefstal, overlast (voor omwonenden), vernielingen en verkeersonveiligheid. Vanuit het verkeersveiligheid oogpunt zijn er de afgelopen jaren geen noemenswaardige incidenten geweest. Scholen blijven wel in trek als hangplek. Dit gaat soms gepaard met vandalisme, geluidsoverlast en het achterlaten van rommel. Politie, school en gemeente zijn in overleg over de inrichting van bepaalde schoolpleinen om de overlast te beperken.

4.5 Huidige aanpak Jeugd & Veiligheid

Overlast gevende hangjeugd

In de grote kernen (met name Eelde-Paterswolde en Zuidlaren) zijn meer problemen met overlast gevende hangjeugd. Via het netwerk en het Centrum voor Jeugd en Gezin worden diverse onveilige/ongewenste situaties met overlast gevende jeugd opgepakt.

De interne en externe partners voorzien de procesregisseurs van signalen. Dit zijn signalen waarbij zorg is of vermoeden van complexere problematiek, dan wel meerdere betrokkenen. De screeningsgroep duidt signalen en wijzen één van hen aan als verantwoordelijk procesregisseur. De regisseur bekijkt of er sprake is van een groep dan wel een individu. Wanneer een persoon bekend is binnen het netwerk

² <https://www.halt.nl/over-halt/cijfers>

wordt deze kennis gebundeld en een plan van aanpak of een ondersteuningsplan gemaakt. De regisseur bekijkt of dit uitgezet kan worden bij het Sociaal team dan wel rechtstreeks bij een andere partner.

Overlastgroepen worden in kaart gebracht door gebruikmaking van het instrument Groepsscan. Deze werkwijze is in 2017 in werking getreden en heeft de shortlist methodiek vervangen. Er zijn tot nu toe twee groepsscans opgemaakt binnen de gemeente Tynaarlo, beiden in Zuidlaren. Bij dit thema wordt specifiek gekeken naar jongeren in relatie tot veiligheid. Reden hiervoor is dat jongeren een bijzondere doelgroep zijn. De doelgroep kent vaak een specifiek netwerk van actoren en er zijn specifieke regimes waarbinnen deze actoren samenwerken. De ambities en beleidsdoelstellingen voor dit veiligheidsveld zullen zijn: Alcohol- en drugsgebruik door jongeren en jongvolwassenen wordt, in samenwerking met alle betrokkenen (ouders/verzorgers, horeca, winkels, sportclubs, maatschappelijk werk, Verslavingszorg Noord Nederland, Centrum voor Jeugd en Gezin en het jongerenwerk) door preventie (onder andere voorlichting), interventie en handhaving tegengegaan of teruggedrongen.

Jeugd, alcohol en drugs

In het lokaal gezondheidsbeleid is het tegengaan van schadelijk alcohol- en drugsgebruik als aandachtspunt benoemd. Met het Centrum voor Jeugd en Gezin en de politie zijn afspraken gemaakt over aantreffen en doorverwijzing van minderjarigen die onder invloed zijn. De boa's zorgen voor het toezicht op naleving van de regels (o.a. leeftijdsgrens) van de Drank- en Horecawet). Dit gebeurt voornamelijk op evenementen en in de reguliere horeca.

Veiligheid in en om de school

Met betrekking tot de sociale veiligheid (signalen verwaarlozing, mishandeling etc.) hebben de scholen in Tynaarlo eigen protocollen. Dit geldt ook voor middelengebruik onder scholieren. Indien er sprake is van overlast veroorzakende hangjeugd bij een school wordt dit opgepakt vanuit het centrum Jeugd & Gezin in combinatie met politie en de beleidsadviseur openbare orde en veiligheid.

4.6 Conclusie en aanbevelingen

In de gemeente Tynaarlo is op dit moment geen jeugdgroep die aan de hand van de methodiek als hinderlijk, overlast gevend, of crimineel kan worden betiteld. Wel zijn er groepen die op vaste plekken voor overlast zorgen en er zijn bepaalde jeugdigen die steeds vaker naar voren komen. Deze worden binnen de reguliere aanpak gemonitord. Daarnaast is middelengebruik een aandachtspunt wat wordt gemonitord door het CJG.

Op basis van deze conclusie doen wij de volgende aanbevelingen:

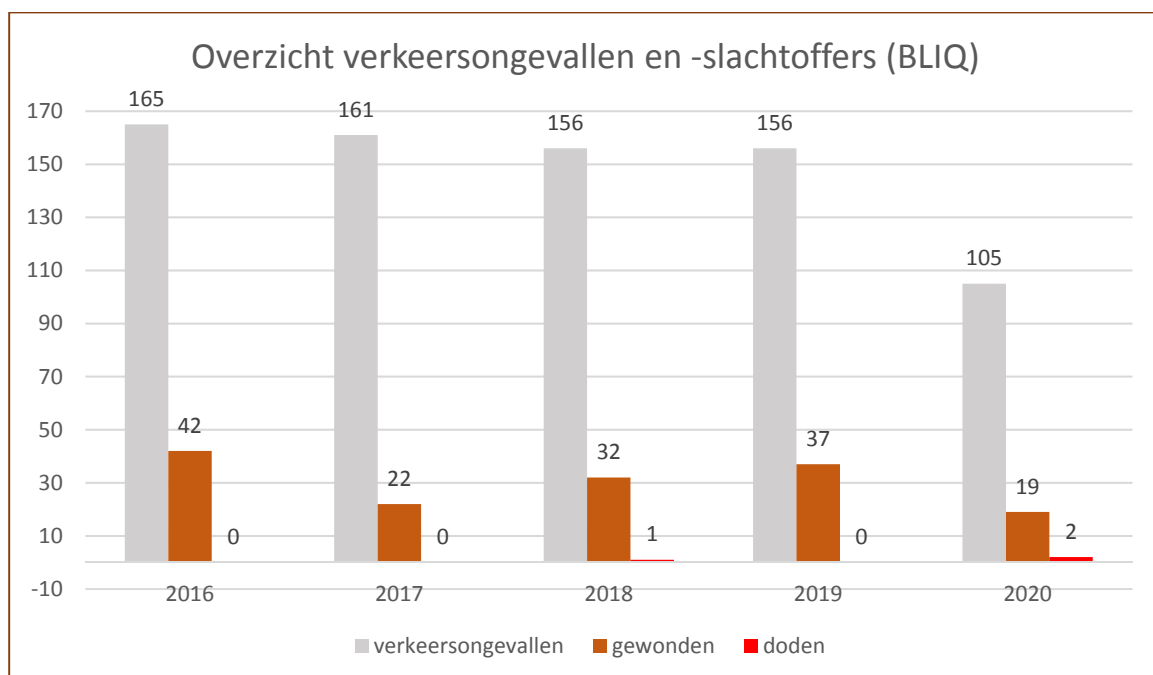
- Verbeter de vroegtijdige signalering en preventie van jeugdproblematiek. Preventief als het kan, repressief als het moet.

5. Fysieke veiligheid

Belangrijke indicatoren om de fysieke veiligheid te meten zijn onder andere: verkeersongevallen, brandmeldingen, extern veiligheidsbeleid, zware ongevallen, actueel crisisbeheersingsplan en specifieke rampenplannen.

5.1 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.). Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. Onderscheiden kunnen worden objectieve verkeersveiligheid, subjectieve verkeersveiligheid en verkeers- en parkeeroverlast.

Afbeelding 23: overzicht verkeersongevallen en -slachtoffers 2016-2020 (BLIQ verkeersrapportage)

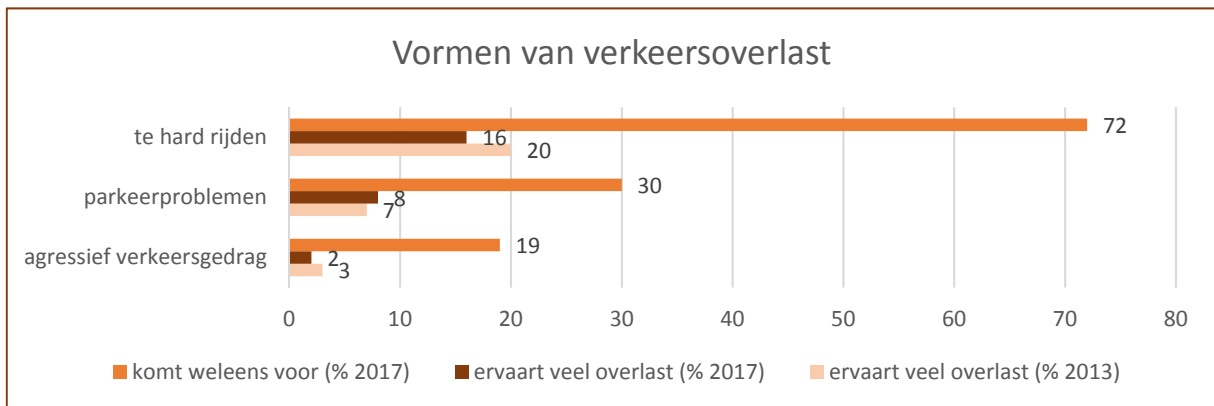
Het aantal verkeersongevallen kent de afgelopen jaren een lichte daling. Het aantal gewonden nam tussen 2017 en 2019 wel toe. Landelijk worden te weinig investeringen, meer gebruik van mobiele telefoon, vergrijzing en de toename van het aantal elektrische fietsen als oorzaken genoemd³. De Coronacrisis heeft in 2020 geleid tot een afname van het verkeer, wat zich heeft vertaald naar lagere cijfers. Landelijk gezien waren er in 2020 21% minder ongevallen en 11% minder verkeersslachtoffers dan verwacht.

Onder de jongeren, in de leeftijd van 12 tot en met 24 jaar, valt 19% van de slachtoffers. In de groep kwetsbare vervoerswijzen (voetgangers, fietsers, e-bike en bromfietzers+ (=bromfiets, snorfiets, scootmobiel en brommobiel)) valt ongeveer 49% van de verkeersslachtoffers. De vervoerswijze van 8% van de verkeersslachtoffers is onbekend. Verder moeten we ook rekening houden met de onderregistratie van ongevallen met fietsers en voetgangers (niet al die ongevallen worden dus geregistreerd).

³ <https://www.nporadio1.nl/binnenland/28611-5-vragen-over-stijging-verkeersongelukken-met-gewonden>
<https://slachtofferwijzer.nl/nieuws/verkeersdoden-nederland-2019-2020/>

Ongevallen - en daarmee ook verkeersslachtoffers - vinden verspreid over de dag plaats. Vaak heeft dit te maken met de reguliere verkeersdrukke in de spits of met activiteiten in bijvoorbeeld de weekendnachten of doordeweekse dagen. De meeste ongevallen vinden plaats buiten de spits op doordeweekse dagen veelal binnen de bebouwde kom.

De meest onveilige trajecten binnen de gemeente Tynaarlo zijn de Hoofdweg in Eelde, de N386 tussen De Groeve en Zuidlaren en de Groningerstraat tussen Vries en De Punt. De meest onveilige kruispunten zijn de Groningerstraat met de Kanaaldijk en de Norgerweg, de Groningerstraat met de Hondstong en de N858 met de Zuursche Landen.⁴

Afbeelding 24 (bron: VM2013 en VM2017)

Te hard rijden is met afstand het grootste buurtprobleem met betrekking tot verkeersoverlast. Bijna driekwart van de inwoners geeft aan dat dit wel eens voorkomt in de buurt. Parkeerproblemen en agressief verkeersgedrag worden in verhouding tot te hard rijden een stuk minder vaak als probleem ervaren. Gemiddeld wordt verkeersoverlast in Tynaarlo minder als probleem ervaren dan gemiddeld in Nederland. Dit komt omdat in Tynaarlo inwoners relatief weinig last hebben van parkeerproblemen en agressief verkeersgedrag. Het "te hard rijden" komt in Tynaarlo even vaak voor als gemiddeld in Nederland. Door analyse van de Bliq rapportage kan de politie gericht kijken waar zij inzet op extra controles, onder andere met betrekking tot snelheid.

5.2 Brandveiligheid

Dit thema heeft enerzijds betrekking op de ontwerp-technische en gebruikstechnische brandveiligheid van bepaalde soorten gebouwen (zoals woongebouwen en gebouwen met horecabestemming) en anderzijds op de voorwaarden voor effectieve repressie. Om de brandveiligheid te borgen zien gemeente, brandweer en omgevingsdienst toe op proactie en preventie en geven zij voorlichting aan doelgroepen (maatschappelijke awareness en betrokkenheid). Daarnaast prepareert de brandweer zich op de bestrijding (repressie) van branden.

Het aantal gevallen van brandstichting kende van 2016 t/m 2018 een stijging, maar in 2019 en 2020 lag het aantal lager dan gemiddeld.

5.3 Externe veiligheid / Omgevingsveiligheid

Bij externe veiligheid gaat het om risico's die veroorzaakt worden door de opslag of het transport van gevaarlijke stoffen en een ongeval als gevolg van vliegtuigen op of nabij luchthavens. Onderscheid wordt gemaakt bij externe veiligheid in:

- externe veiligheid voor inrichtingen;

⁴ https://www.bliq.report/nl-NL/NLD/2020_12_F/1_1767#53.1120/6.6284/10.9271

- externe veiligheid voor transport van gevaarlijke stoffen;
- externe veiligheid voor luchthavens.

Tynaarlo kent 4 LPG stations. Bovendien zijn er bij een aantal bedrijven en campings gevaarlijke stoffen aanwezig (propaangas). Tevens loopt door de gemeente een route voor munitietransport naar het depot in Veenhuizen en is Groningen Airport Eelde in onze gemeente gevestigd. In ons gebied komen we sporadisch in aanraking met explosieven.

In de veiligheidsmonitor 2013 is inwoners voor het laatst gevraagd naar externe veiligheidsrisico's in de directe woonomgeving. Er bestaan dan ook geen dergelijk beeld dat actueel is.

5.4 Incident- en rampenbestrijding

Taken op het gebied van incident- en rampenbestrijding worden in Drenthe uitgevoerd door de VRD, met uitzondering van het onderdeel bevolkingszorg (i.e. de 'gemeentelijke processen') van de crisisbeheersingsorganisatie. Dit onderdeel wordt door de gemeente, in samenwerking met andere gemeenten en de veiligheidsregio, op peil gebracht en gehouden.

	2016	2017	2018	2019	2020
GRIP 1	1	5	7	7	8
GRIP 2	2	0	1	1	1
GRIP 3	0	0	1	0	0
GRIP 4	0	0	0	0	1
GRIP "op maat"	0	0	0	0	2

Afbeelding 25: Overzicht aantal incidenten met GRIP-opstapeling in Drenthe (bron: Jaarverslagen VRD 2016-2020)

Binnen de VRD is de afgelopen vijf jaar gemiddeld 7.4 keer per jaar opgeschaald naar GRIP-niveau.

Jaar:	Incident:	GRIP:
2016 ⁵	Zeer grote brand Zeijen	2
2017	Grote brand loods Eelde	1
2019	Brand bedrijfspand Tynaarlo	1
2020	Corona-crisis	4

Afbeelding 26: Overzicht incidenten met GRIP-opstapeling in Tynaarlo (bron: Jaarverslagen VRD 2016-2020)

5.5 Huidige aanpak Fysieke Veiligheid

Verkeersveiligheid

De kaders voor het verkeersveiliger maken van de gemeente zijn vastgesteld in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan. Op basis van een uitvoeringsprogramma en herinrichtingen worden maatregelen uitgevoerd. Door het inrichten van verblijfsgebieden als 60 km-zones verbetert de verkeersveiligheid en de leefbaarheid. De juiste vormgeving van overgangen (bijvoorbeeld in-ritconstructies) tussen gebiedsontsluitingen en erftoegangswegen draagt hier eveneens aan bij.

Indien bij de politie veel meldingen binnenkomen van verkeersoverlast treedt de politie hierover in overleg met de gemeente. In overleg wordt bepaald of en eventueel welke maatregelen er worden getroffen. De buitengewoon opsporingsambtenaren zijn tevens belast met de verkeersoverlast. Hierbij

⁵ In 2016 waren er twee voorzorg meldingen m.b.t. GAE. Deze worden niet meer standaard opgeschaald naar GRIP niveau.

moet gedacht worden aan gevaarlijke situaties (grote geparkeerde voertuigen, rommel op en aan de weg), assistentie bij ongevallen en autowrakken.

Brandveiligheid

De gemeente controleert (op jaarbasis +/- 120 inrichtingen) op basis van het handhavingsbeleid onder meer omgevingsvergunningen op brandveilig gebruik. De omgevingsvergunning brandveilig gebruik heeft als doel het verkleinen van de kans op brand en ongevallen bij brand. De voorwaarden die worden gesteld zijn gericht op de veiligheid van mensen (vaste gebruikers, bezoekers) in en in de directe omgeving van een bouwwerk. De veiligheidsregio Drenthe beoordeelt en adviseert over bouwplannen en milieuvergunningen, maar ook evenementen, carbid en paasvuren. Repressief optreden bij brand wordt verzorgd door de veiligheidsregio Drenthe. In Tynaarlo zijn drie brandweerposten die bemand worden door vrijwilligers (Vries, Zuidlaren en Eelde) en er is een bedrijfsbrandweer gehuisvest bij op Groninger Airport Eelde.

Incident- en rampenbestrijding

In het regionaal crisisplan zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden beschreven op het terrein van rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio Drenthe. Dit plan is ook geldig voor de gemeente Tynaarlo. De gemeentelijke organisatie, in crisismanagement Bevolkingszorg genoemd, is als volgt georganiseerd. Een persoon is belast met de leiding van het team bevolkingszorg. Deze algemeen commandant bevolkingszorg (AC-Bz) heeft de leiding over zes teams (Communicatie, opvang en verzorgen, primaire levensbehoefte, omgevingszorg, nafase en facilitair). De AC-Bz wordt ondersteund door een informatiemanager. De teamleider communicatie is een functie die op hard piket staat. Dat houdt in dat de teamleider ook uit een andere gemeente kan komen. Een hard piket is er ook voor de officier van dienst bevolkingszorg. De beleidsadviseurs Integrale Veiligheid nemen plaats in deze piketpool. Conform het regionaal programma van de Veiligheidsregio Drenthe voor opleiden en oefenen vindt opleiding, training en oefening plaats.

Externe Veiligheid

Voor inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het belangrijkste toetsingskader. Daarnaast is er specifieke wetgeving voor opslag van vuurwerk en munitie. Voor het transport van gevaarlijke stoffen is met name de Wet vervoer gevaarlijke stoffen relevant. De gemeente heeft een risicoanalyse en een bijbehorende risicokaart met kwetsbare objecten en bedrijven met gevaarlijke stoffen. Deze analyse en kaart worden actueel gehouden. De risicokaart van gemeente Tynaarlo is te vinden op de website: www.risicokaart.nl.

5.6 Conclusie en aanbevelingen

Het aantal verkeersongevallen kent de afgelopen jaren een lichte daling. Het aantal gewonden nam tussen 2017 en 2019 wel toe. Te hard rijden is met afstand het grootste buurtprobleem met betrekking tot verkeersoverlast. Parkeerproblemen en agressief verkeersgedrag worden in verhouding tot te hard rijden een stuk minder vaak als probleem ervaren.

Het aantal gevallen van brandstichting kende van 2016 t/m 2018 een stijging, maar in 2019 en 2020 lag het aantal lager dan gemiddeld. Er is ten aanzien van brandveiligheid, omgevingsveiligheid en incident- en rampenbestrijding geen sprake van grootschalige problematiek.

Op basis van deze conclusie doen wij de volgende aanbeveling:

- Focus op incident- en rampenbestrijding. Zorg dat de basis op orde is en blijft (Oranje Kolom). Versterk de regionale samenwerking op dit gebied.

6. Integriteit en veiligheid

Dit veiligheidsveld omvat diverse verschijnselen die, afhankelijk van de vorm en omvang, een meer fundamentele bedreiging kunnen vormen voor onze rechtstaat. Voorbeelden hiervan zijn radicalisering, georganiseerde criminaliteit en bestuurlijke en ambtelijke integriteit.

6.1 Polarisatie en radicalisering

Bij dit thema gaat het om ideologische groepen/stromingen personen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd, dat zij door hun wijze van handelen of door hun uitingen zorgen voor maatschappelijke spanningen. Deze spanningen kunnen invloed hebben op de algemene veiligheid (bij toepassen van geweld) of het veiligheidsgevoel van de burgers. Deze groepen vergroten de polarisatie in de samenleving, en zetten daarmee het sociaal weefsel onder druk. Stromingen die op die manier kunnen radicaliseren, zijn bijvoorbeeld: rechts-extremisme, islamisme/jihadisme, dierenrechtenradicalisme, asielrechtenradicalisme, links-extremisme.

In de gemeente Tynaarlo zijn geen signalen van polarisatie (bijvoorbeeld tegenstellingen op groepsniveau) en radicalisering (bijvoorbeeld non-integratief gedrag) bekend. Evenmin is er sprake van (een verhoogde) dreiging van terrorisme. Een cijfermatig beeld kan niet worden opgemaakt omdat meldingen niet worden geregistreerd.

6.2 Georganiseerde/ondermijnende criminaliteit

Bij dit thema gaat het om vormen van georganiseerde criminaliteit die zich manifesteren in gemeenten/op het gemeentelijk grondgebied, met mogelijk een bedreigende uitstraling naar de (woon)omgeving. Denk aan drugsgerelateerde criminaliteit, mensenhandel, witwassen en vastgoedfraude, Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's). Mogelijk dat de fenomenen zich concentreren op bepaalde locaties zoals recreatieparken, bedrijventerreinen, buitengebied, waarbij deze locaties aangewezen kunnen zijn als zgn. 'handhavingsknelpunten'. Er kan in verschillende opzichten sprake zijn van verbindingen/wisselwerking met de lokale samenleving. De betreffende groepen/personen maken wellicht in bepaalde mate gebruik (misbruik) maken van gemeentelijke voorzieningen en beschikkingen (vergunningen en aanbestedingen). Sprake kan zijn van verweving van onder- en bovenwereld.

Om meer zicht te krijgen op ondermijnende criminaliteit in Noord-Drenthe heeft het driehoeksoverleg van het basisteam Noord-Drenthe (politie) het RIEC Noord gevraagd om op het niveau van het basisteam een ondermijningsbeeld op te stellen. Het onderzoeksrapport (Integraal Ondermijningsbeeld, IOB) is in 2019 opgeleverd. Het IOB is een strategisch/tactische analyse, waarbij in beeld wordt gebracht welke ondermijnende activiteiten zich voordoen in de regio en welke (rechts)personen en locaties daarbij betrokken (lijken te) zijn. Daarnaast laat het zien welke faciliterende omstandigheden en gelegenheden er zijn die het gebied kwetsbaar maken voor ondermijnende criminaliteit. Ook levert het concrete informatie over 'witte vlekken'; dat zijn locaties, fenomenen en branches waar nog onvoldoende zicht op is. Tot slot zorgt het integraal ondermijningsbeeld voor een grotere bewustwording van ondermijning en de gevolgen daarvan, en biedt het de partners inzicht in en versterking van hun eigen informatiepositie.

De resultaten van het IOB laten zien dat georganiseerde en/of ondermijnende criminaliteit zich onmiskenbaar in het gebied Noord-Drenthe voordoet. De fenomenen die zich op dit moment het meeste voor lijken te doen, zijn de volgende:

1. Witwassen en financieel-economische criminaliteit
2. Vrijplaatsen (recreatieparken en woonwagencentra)

3. Georganiseerde hennepsteelt en cannabisketen

6.3 Weerbaar bestuur/weerbare overheid

Werknemers met een publieke taak worden regelmatig geconfronteerd met agressie en geweld bij het uitoefenen van hun taak. Denk aan verpleegkundigen, politiemensen, gemeentelijke handhavers, leraren, medewerkers van gemeenteloketten. Maar ook politieke ambtsdragers zoals raadsleden, burgemeesters en wethouders. De maatschappelijke omgeving kan zich intimiderend, bedreigend, soms letterlijk gewelddadig opstellen. Dit is onacceptabel, om meerdere redenen. Het functioneren van de man of vrouw zelf wordt erdoor beïnvloed. De uitvoering van publieke taken heeft ervan te lijden. De integriteit en 'goed bestuur' komen onder druk te staan. Het vertrouwen in de overheid kan aangetast raken (- staat de overheid nog wel voor robuuste uitvoering van haar taken?). En bij gedogen van het geweld groeit de 'onaantastbaarheid' van daders. Agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak hebben een ondermijnend effect op de overheid en moeten stevig aangepakt en zoveel mogelijk voorkomen worden.

Ongeveer 1 á 2 maal per jaar wordt er officieel melding gedaan in het kader van het agressieprotocol van de gemeente Tynaarlo van geweld (kan zowel fysiek als verbaal) tegen functionarissen van de gemeente. In de gemeente Tynaarlo is geen sprake van notoire geweldplegers. Wel is er in 2021 sprake geweest van bedreiging van medewerkers van de gemeente omdat zij betrokken waren bij gezinnen met problematiek (omgangsregeling kinderen/stalking). Het gebeurt uiteraard wel dat men zich verzet tegen de politie, maar dit zijn meer incidenten. Bijvoorbeeld als er bij personen alcohol in het spel is, waarbij de burger zich slecht laat aanspreken of deze meent dat hem een groot onrecht wordt aangedaan. Agressief gedrag naar de politie komt daarnaast ook voor tijdens horeca diensten of evenementen. Ook daar is veelal drank, dan wel drugs een belangrijke factor dat meespeelt bij agressief gedrag.

6.4 Informatieveiligheid

Gemeenten zijn, net als andere (overheids-)organisaties, kwetsbaar als het gaat om de (digitale) dienstverlening - met name het veilig/beveiligd uitvoeren van deze dienstverlening - en het beheer van persoonsgegevens. Als de overheid de digitale beveiliging hiervan niet voldoende kan borgen, is het vertrouwen in de overheid in het geding. Ook kan het de fysieke veiligheid van burgers en organisaties in gevaar brengen; bijvoorbeeld als besturingssystemen van sluizen en bruggen gehackt worden.

Informatieveiligheid

Informatie is één van de voornaamste bedrijfsmiddelen van de gemeente Tynaarlo. Het verlies van gegevens, uitval van ICT en het door onbevoegden kennisnemen of manipuleren van bepaalde informatie kan ernstige gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering. Dergelijke incidenten kunnen daarnaast negatieve gevolgen hebben voor inwoners, bedrijven en ketenpartners en ook leiden tot imagoschade. De laatste jaren is de digitale dreiging sterk toegenomen; deze trend zet zich momenteel nog voort. Informatieveiligheid is daarom van groot belang. De werkzaamheden die met het verbeteren van de informatieveiligheid gemoeid gaan maken een steeds groter deel uit van het dagelijkse werk van de medewerkers bij ICT.

Privacy

Wanneer persoonsgegevens verkeerd zijn geadresseerd of zijn kwijtgeraakt kan er sprake zijn van een datalek. Denk bijvoorbeeld aan een verkeerd verzonden e-mail of een verloren dossier. Datalekken doen zich voor in elke organisatie en worden vaak veroorzaakt door menselijke fouten. Een datalek kan gevolgen hebben voor degene over wie de gelekte gegevens gaan (de betrokkene). Denk hierbij bijvoorbeeld aan identiteitsfraude. Om als organisatie passende maatregelen te kunnen treffen om datalekken te voorkomen zijn we wettelijk verplicht om alle datalekken te registreren. Bij datalekken met een hoog risico voor de betrokkene zijn we ook verplicht dit landelijk te melden bij de Autoriteit

Persoonsgegevens (AP). Bij ernstige datalekken kan dit leiden tot een controle en eventuele aanwijzingen van de AP.

In 2020 zijn er intern 18 datalekken gemeld. Van deze 18 incidenten is er vanwege het risico 1 gemeld bij de landelijke toezichthouder, de AP. Er zijn geen aanwijzingen dat dit incident feitelijke schade tot gevolg heeft gehad. Vanuit de AP is hierover verder geen terugkoppeling ontvangen. De datalekken hebben in veel gevallen dezelfde oorzaak; vaak gaat het om gegevens die door een menselijke fout verkeerd geadresseerd zijn.

De meldingsbereidheid bij datalekken is in de periode 2016-2020 gegroeid. Hierdoor ontstaat een beter inzicht in de oorzaken van deze incidenten in Tynaarlo. Daarnaast kunnen bij een tijdige melding de juiste maatregelen worden genomen om de schade zoveel mogelijk te beperken en de betrokkenen tijdig te informeren.

6.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Schending van integriteit kan samenhangen met belangenverstrengeling maar ook het gevolg zijn van 'niet-intentionele' verrommeling van processen. In dit laatste geval ontstaat de integriteitschending min of meer 'per ongeluk'. Integriteitschendingen kunnen gevolgen hebben voor de lokale veiligheid doordat bijvoorbeeld fysiek gevaarlijke situaties ontstaan of in stand blijven (vergunning voor onveilige gebouwen of bedrijfsvoering), criminele groepen bewegingsruimte krijgen (onvolkomen BIBOB-procedures), ambtenaren of bestuurders kwetsbaar worden voor verdere aantastingen van hun integriteit.

Er zijn geen signalen van misstanden met betrekking tot het lokaal bestuur die een bedreiging vormen voor de integriteit van het lokaal openbaar bestuur.

6.6 Huidige aanpak Integriteit en veiligheid

Polarisatie en radicalisering

Op basis van signalen vindt casus gerichte aanpak plaats. De laatste jaren zijn er geen signalen binnengekomen waar een vervolg aan is gegeven. Gezien de landelijke ontwikkelingen is het echter belangrijk om waakzaam te blijven en niet te "verslappen". De gelden vanuit het Rijk die in 2021 zijn toegekend aan de regio Noord-Nederland dienen ter bevordering van deskundigheid op dit vlak.

Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit

Op basis van de aanbevelingen uit het IOB heeft de ambtelijke werkgroep in 2020 twee plannen van aanpak gemaakt. In het plan van aanpak Ondernijning wordt in grote lijnen beschreven op welke onderdelen de drie meest voorkomende fenomenen worden aangepakt. Het plan van aanpak Drugs is een detailuitwerking (uitvoeringsprogramma) van het fenomeen Drugs. Dit fenomeen is als prioriteit bestempeld in 2021. De voortgang wordt in de driehoek gemonitord.

6.7 Conclusie en aanbevelingen

In de gemeente Tynaarlo zijn geen signalen van polarisatie en (een verhoogde) dreiging van terrorisme. Ondernijning komt onmiskenbaar voor in onze gemeente. Op een aantal prioriteiten zijn plannen van aanpak gemaakt. Daarnaast wordt opvolging gegeven aan binnengekomen signalen. Ongeveer 1 á 2 maal per jaar wordt er officieel melding gedaan in het kader van het agressieprotocol van de gemeente Tynaarlo van geweld (kan zowel fysiek als verbaal) tegen functionarissen van de gemeente. In de gemeente Tynaarlo is geen sprake van notoire geweldplegers. De meldingsbereidheid bij datalekken

is in de periode 2016-2020 gegroeid. Hierdoor ontstaat een beter inzicht in de oorzaken van deze incidenten in Tynaarlo. Er zijn geen signalen van misstanden met betrekking tot het lokaal bestuur die een bedreiging vormen voor de integriteit van het lokaal openbaar bestuur.

Op basis van deze conclusie doen wij de volgende aanbeveling:

- Focus op aanpak georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Werk de prioriteiten uit het IOB verder uit in plannen van aanpak PGB/Zorgfraude en Cyber;
- Focus op het weerbaar maken en houden van de lokale overheid, zowel digitaal als fysiek.

7. Landelijk en regionaal veiligheidsbeleid en prioriteiten Openbaar Ministerie

Landelijke Veiligheidsagenda

De Landelijke Veiligheidsagenda bevat de beleidsdoelstellingen die de minister van Justitie en Veiligheid voor vier jaar (2019-2022) heeft vastgesteld ten aanzien van de taakuitvoering van de politie. Deze beleidsdoelstellingen richten zich op vraagstukken die landelijk of internationaal spelen en waarvoor een landelijk gecoördineerde aanpak nodig is. Deze doelstellingen behoren altijd meegewogen te worden door het gezag bij de inzet van de politie. Het gaat om:

- Ondernijning;
- Mensenhandel;
- Cybercrime en online kindermisbruik;
- Executie (onvindbaren).

Regionaal Beleidsplan Veiligheid

De burgemeesters van de gemeenten en de hoofdofficier van justitie in Noord-Nederland hebben het Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2020-2023 vastgesteld. Hierin krijgen veiligheidsproblemen een plek die regionaal aandacht vragen en waarop de betrokken partners willen samenwerken: vraagstukken die het lokale niveau overstijgen of waarop een regionale aanpak effectiever is – veelal naast een lokale aanpak:

- (Georganiseerde) Ondernijnde criminaliteit;
- Effectieve verbinding Veiligheid en Zorg;
- Cyberveiligheid.

Verder is afgesproken dat er nadrukkelijk aandacht zal zijn voor overheidsbeslissingen die leiden tot maatschappelijke onrust of verdeeldheid.

In de landelijke veiligheidsagenda zijn ook enkele thema's benoemd waarvoor aandacht wordt gevraagd, maar geen (aanvullende) landelijke afspraken zijn gemaakt. Het is aan het lokale gezag om aan deze thematiek invulling te geven. De thema's betreffen:

- Bestrijding terrorisme en extremisme;
- High impact crimes en mobiel banditisme;
- Kindermishandeling en huiselijk geweld;
- Personen met verward gedrag;
- Migratietaak.

Specifieke prioriteiten Openbaar Ministerie 2021

Het Openbaar Ministerie vindt dat in de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde de basis op orde moet zijn. Misdaad mag niet lonen. Dat doen we door crimineel verdiend vermogen af te pakken. Daardoor wordt de drijfveer weggenomen en ook de mogelijkheid om crimineel verdiend vermogen opnieuw te investeren. Het OM heeft als ambitie om meer en beter af te pakken. Dat doet het OM samen met de politie en andere partners. Wie veroordeeld is, moet de straf ook ondergaan. Het OM is verantwoordelijk voor de zogeheten executie. Op dit moment wordt 90% van de opgelegde vrijheidsstraffen binnen 2 jaren tenuitvoergelegd. Er is echter een groep van wie vrijheidsstraffen (te lang) blijven openstaan. De politie is belast met de opsporing van (onvindbare) veroordeelden met een nog openstaande vrijheidsstraf. Samengevat zijn de specifieke prioriteiten van het OM voor 2021:

- Basis op orde;
- Afpakken en beslag;
- Executie (van straffen).